

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

P8_TA(2019)0350

„Europos socialinis fondas+“ (ESF+) ***I

2019 m. balandžio 4 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl „Europos socialinio fondo +“ (ESF+) (COM(2018)0382 – C8-0232/2018 – 2018/0206(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 116/22)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2018)0382),
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį, 46 straipsnio d punktą, 149 straipsnį, 153 straipsnio 2 dalies a punktą, 164 straipsnį, 168 straipsnio 5 dalį, 175 straipsnio 3 dalį ir 349 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C8-0232/2018),
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
  - atsižvelgdamas į 2018 m. spalio 17 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 5 d. Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą ir į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Biudžeto komiteto, Biudžeto kontrolės komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Teisės reikalų komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones (A8-0461/2018),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją ⁽³⁾;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
  3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 62, 2019 2 15, p. 165.

⁽²⁾ OL C 86, 2019 3 7, p. 84.

⁽³⁾ Ši pozicija atitinka 2019 m. sausio 16 d. priimtus pakeitimus (Priimti tekstai, P8_TA(2019)0020).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

P8_TC1-COD(2018)0206**Europos Parlamento pozicija, priimta 2019 m. balandžio 4 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../... dėl „Europos socialinio fondo +“ (ESF+)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 46 straipsnio d punktą, 149 straipsnį, 153 straipsnio 2 dalies a punktą, 164 straipsnį, 168 straipsnio 5 dalį, 175 straipsnio 3 dalį ir 349 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

(-1) *pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 3 straipsnį, kurdama vidaus rinką Sąjunga kuria itin konkurencingą socialinės rinkos ekonomiką, kuria siekiama visiško užimtumo ir socialinės pažangos, skatinti moterų ir vyrų lygybę, kartų solidarumą ir vaiko teisių apsaugą, taip pat kovoti su socialine atskirtimi ir diskriminacija. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 9 straipsnį Sąjunga, nustatydama ir įgyvendindama savo politiką ir veiklą, turi atsižvelgti į reikalavimus, susijusius, inter alia, su didelio užimtumo skatinimu, tinkamos socialinės apsaugos užtikrinimu, kova su socialine atskirtimi, taip pat su aukšto lygio švietimo, mokymo ir žmogaus sveikatos apsaugos propagavimu; [1 pakeit.]*

(1) 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija drauge paskelbė apie Europos socialinių teisių ramstį, kuriuo siekiama spręsti socialines Europos problemas. Dvidešimt pagrindinių ramsčio principų suskirstyti į tris kategorijas: lygios galimybės ir galimybė įsidarbinti; tinkamos darbo sąlygos; socialinė apsauga ir įtrauktis. Tais dvidešimt Europos socialinių teisių ramsčio principų reikėtų grįsti „Europos socialinio fondo +“ (toliau – ESF+) veiksmus. Siekiant įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį, reikėtų, kad ESF+ skatintų užimtumo, **viešųjų paslaugų, sveikatos, švietimo ir socialinės įtraukties politikos sričių investicijas** į žmones ir sistemas, taip remiant ekonominę, teritorinę ir socialinę sanglaudą pagal SESV 174 ~~straipsnį~~ **ir 175 straipsnius. Visi veiksmai pagal ESF+ turėtų būti vykdomi laikantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija), Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir atsižvelgiant į Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją, kurios šalys yra Europos Sąjunga ir visos jos valstybės narės; [2 pakeit.]**

(2) Sąjungos lygiu Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras naudojamas kaip nacionalinių reformų prioritetų nustatymo ir jų įgyvendinimo stebėsenos sistema. Kad sustiprintų tuos reformų prioritetus, valstybės narės parengia nacionalines daugiamečių investavimo strategijas. Šios strategijos turėtų būti **plėtojamose įgyvendinant nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų partnerystę, jose turėtų būti atsižvelgta į lyčių aspektą ir jos turėtų būti** pateiktos kartu su metinėmis nacionalinių reformų programomis ir naudojamos kaip priemonė, kuria

⁽¹⁾ OL C 62, 2019 2 15, p. 165.

⁽²⁾ OL C 86, 2019 3 7, p. 84.

⁽³⁾ 2019 m. balandžio 4 d. Europos Parlamento pozicija.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

apibendrinami ir koordinuojami prioritetiniai investiciniai projektai, kuriems skiriamas nacionalinis ir (arba) Sąjungos finansavimas. Jos taip pat turėtų padėti Sąjungos lėšas naudoti nuosekliai, siekiant kuo didesnės pridėtinės vertės teikiant finansinę paramą, visų pirma pagal programas, kurias Sąjunga remia Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Sanglaudos fondo, „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF), Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, Europos investicijų stabilizavimo priemonės ir tam tikrais atvejais fondo „InvestEU“ lėšomis; [3 pakeit.]

- (3) *Tarybos pagal 148 straipsnio 2 dalį priimtos gairės dėl valstybių narių užimtumo politikos, t. y.: darbo jėgos paklausos didinimas; darbo jėgos pasiūlos gerinimas; galimybės įsidarbinti, įgūdžiai ir kompetencija; darbo rinkų veikimo ir socialinio dialogo veiksmingumo gerinimas; lygių galimybių visiems skatinimas, socialinės įtraukties skatinimas ir kova su skurdu, įskaitant geresnes viešąsias paslaugas sveikatos ir kituose sektoriuose, taip pat plačios ekonominės gairės, priimtos pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, sudaro integruotas gaires, kuriomis pagrįsta strategija „Europa 2020“. [...] Taryba priėmė peržiūrėtas valstybių narių užimtumo politikos gaires, teksta suderinant jas suderindama su Europos socialinių teisių ramsčiu, siekiant skatinti darbo vietų kūrimą ir socialinę sanglaudą ir taip pagerinti Europos konkurencingumą ir bei sudaryti jėje Sąjungoje geresnę investicinę aplinką; kurti darbo vietas ir stiprinti socialinę sanglaudą. Siekiant užtikrinti visapusišką ESF+ atitiktį šių gairių tikslams, visų pirma užimtumo, švietimo, mokymo, kovos su socialine atskirtimi, skurdu ir diskriminacija, ESF+ turėtų tapti valstybės narės remiančia priemone, atsižvelgiant į atitinkamas integruotas politikai valstybės narės turėtų planuoti ESF+ paramą atsižvelgdamos į tas joms aktualias gaires ir susijusias konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, priimtas pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį ir 121 straipsnio 2 dalį, bei, tam tikrais nacionalinio lygmens atvejais, nacionalines reformų programas, grindžiamas nacionaliniu lygmeniu, į užimtumo ir socialinio aspekto nacionalinėse reformų programose, grindžiamose nacionalinėmis strategijomis. Be to, ESF, ESF+ turėtų padėti įgyvendinti kai kurias pagrindinių Sąjungos iniciatyvų ir veiksmų, visų pirma Europos įgūdžių darbotvarkės ir Europos švietimo erdvės, Jaunimo garantijų ir kitų atitinkamų Tarybos rekomendacijų ir kitų iniciatyvų, kaip antai Jaunimo garantijų „Investicijos į vaikus. Padėkime išsivaduoti iš nepalankios socialinės padėties“. Įgūdžių tobulinimo krypties ir ilgalaikių bedarbių integracijos į darbo rinką, Stažuočių ir pameistrystės kokybės sistemos ir Trečiųjų šalių piliečių integravimo veiksmų plano iniciatyvų, nuostatas; [4 pakeit.]*
- (4) 2017 m. birželio 20 d. Taryba patvirtino Sąjungos atsaką į „JT darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m.“ – tvarią Europos ateitį. Taryba pabrėžė, jog svarbu subalansuoti ir integruotai užtikrinti darnų vystymąsi visais trimis aspektais (ekonominiu, socialiniu ir aplinkosaugos). Gyvybiškai svarbu, kad darnaus vystymosi klausimai būtų įtraukiami į visas Europos vidaus ir išorės politikos sritis ir kad Sąjunga, reaguodama į pasaulinius iššūkius, vykdytų plataus užmojo politiką. Taryba palankiai įvertino 2016 m. lapkričio 22 d. Komisijos komunikatą „Toliesni tvarios Europos ateities užtikrinimo žingsniai“ kaip pirmą žingsnį siekiant darnaus vystymosi tikslų ir vadovaujantis darnaus vystymosi principu kaip esminiu orientaciniu visų Sąjungos politikos kryptių principu, be kita ko, naudojant finansavimo priemones. ESF+ turėtų padėti įgyvendinti darnaus vystymosi tikslus ir, be kita ko, panaikinti itin didelį įvairių formų skurdą (1 tikslas), skatinti kokybišką ir įtraukų švietimą (4 tikslas), skatinti lyčių lygybę (5 tikslas), skatinti nuolatinį, integracinį ir tvarų ekonomikos vystymąsi, visišką ir našų užimtumą bei deramą darbą visiems (8 tikslas), taip pat mažinti nelygybę (10 tikslas); [5 pakeit.]
- (4a) *Sąjunga ir jos valstybės narės, atsižvelgdamos į 1961 m. spalio 18 d. Turine pasirašytą Europos socialinę chartiją ir siekdamas ilgalaikio aukšto užimtumo lygio bei kovoti su atskirtimi, kaip nustatyta SESV 151 straipsnyje, savo tiksluose turėtų numatyti užimtumo skatinimą, gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimą; [6 pakeit.]*
- (4b) *Europos visuomenė ir toliau patiria įvairias socialines problemas. Daugiau kaip 100 mln. žmonių gresia skurdas ar socialinė atskirtis, jaunimo nedarbas vis dar daugiau kaip du kartus didesnis nei bendras nedarbo lygis ir reikia geresnės trečiųjų šalių piliečių integracijos. Šios problemos ne tik kelia pavojų tiesiogiai susijusių piliečių gerovei, bet ir daro ekonominę ir socialinę spaudimą visai Europos visuomenei; [7 pakeit.]*

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- (5) dėl ekonomikos globalizacijos, **socialinės nelygybės**, migracijos srautų valdymo ir ~~didėjančių saugumo grėsmių susijusių integracijos problemų~~, perėjimo prie šviesios energijos **ir sąžiningo permainų įgyvendinimo**, kintančių technologijų ~~ir gyventojų skaičiaus mažėjimo~~, **bendro nedarbo ir jaunimo nedarbo**, vis labiau senėjančios visuomenės ir darbo jėgos bei augančio igūdžių ir darbo vietų, visų pirma MVI, trūkumo tam tikruose sektoriuose ir regionuose Sąjungai kyla struktūrinių sunkumų. Atsižvelgiant į kintančias darbo rinkos realijas, Sąjunga turėtų būti pasirengusi spręsti dabartines ir būsimas problemas, investuodama į atitinkamus igūdžius, **švietimą, mokymą ir visą gyvenimą trunkantį mokymąsi** užtikrindama, kad ekonomikos augimas būtų įtraukėsnis, o **kompetencija ir žinios – tobulesnės**, užimtumo ir socialinė politika – geresnė, be to, ji turėtų atsižvelgti ir į **Sąjungos piliečių judumą** darbo jėgos judumą **tikslais ir spręsti didėjančių sveikatos apsaugos skirtumų tarp valstybių narių ir valstybėse narėse problemą**; [8 pakeit.]
- (6) Reglamentu (ES) Nr. [...] nustatomas Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), Sanglaudos fondo, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF), Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF), Vidaus saugumo fondo (VSF) ir Išorės sienų ir vizų priemonės, kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalies, veiksmų planas ir, visų pirma, Sąjungos fondų, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, programavimo, stebėsenos ir vertinimo, valdymo ir kontrolės politikos tikslai ir taisyklės. Todėl būtina konkrečiai nurodyti ESF+ **ir jo koordinavimo su kitais fondais** bendruosius tikslus ir nustatyti specialias nuostatas dėl veiklos, kurią galima finansuoti ESF+ lėšomis, rūšių; [9 pakeit.]
- (7) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046⁽⁴⁾ (toliau – Finansinis reglamentas) nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, tarp jų – taisyklės, susijusios su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu vykdymu, finansine parama, finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis, **taip pat finansinių priemonių sinergija**. Siekiant užtikrinti Sąjungos finansavimo programų įgyvendinimo nuoseklumą, Finansinis reglamentas turi būti taikomas ESF+ veiksmams, įgyvendinamiems taikant tiesioginį ar netiesioginį valdymą; **Šiame reglamente turėtų būti nurodyti veiklos tikslai ir nustatytos konkrečios nuostatos dėl finansuoti tinkamų veiksmų, kurie gali būti finansuojami ESF+ lėšomis taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą**; [10 pakeit.]
- (8) finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai pagal šį reglamentą turėtų būti pasirenkami atsižvelgiant į tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir užtikrinti rezultatus, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę našą ir tikėtiną riziką, jei reikalavimų nebūtų paisoma. Jei tai dotacijos, reikėtų numatyti vienkartinę išmoką, vienetą įkainius ir nustatyto dydžio sumas, taip pat finansavimą, nesusijusį su išlaidomis, kaip numatyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje. Siekiant įgyvendinti trečiųjų šalių piliečių socialinės ir ekonominės ~~integracijos~~ **įtraukties** srities priemones, o taip pat remiantis Bendrųjų nuostatų reglamentu (toliau – naujasis BNR) [88 straipsnis], Komisija gali kompensuoti valstybių narių patirtas išlaidas supaprastinta išlaidų apmokėjimo tvarka, įskaitant vienkartinę sumą; [11 pakeit.]
- (9) siekiant racionalizuoti ir supaprastinti finansavimo tvarką ir rasti daugiau galimybių sinergijai, taikant integruotuosius finansavimo metodus, Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (EPLSAF), Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos ir Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programos remtus veiksmus reikėtų įtraukti į vieną ESF+. Taigi ESF+ turėtų sudaryti trys dalys: ESF+ dalis, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, užimtumo ir socialinių inovacijų dalis ir sveikatos dalis, **kuriai taikomas tiesioginis ir netiesioginis valdymas**. Dėl to turėtų sumažėti su įvairių lėšų valdymu susijusi administracinė našta (visų pirma valstybių narių **ir paramos gavėjų**), o tuo pačiu paprastesnės operacijoms, kaip antai pagalbai maistu ir (arba) pagrindinei materialinei pagalbai, būtų tebetaikomos paprastesnės taisyklės; [12 pakeit.]

(4) 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- (10) **Sąjunga turėtų prisidėti prie valstybių narių užimtumo politikos skatindama bendradarbiavimą ir papildydama jų veiksmus.** Atsižvelgiant į tokią platesnę ESF+ aprėptį, tikslinga numatyti, kad Sąjungos lygmens veiksmų tikslai, kuriais siekiama didinti **įtraukčių, atvirų ir sąžiningų** darbo rinkų veiksmingumą **visoms lytims** ir skatinti galimybes rasti kokybišką darbo vietą, suteikti daugiau galimybių šviestis ir mokytis ir gerinti švietimo bei mokymo kokybę, **padėti vėl integruotis į švietimo sistemas ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi**, skatinti socialinę įtrauktį, gerinti sveikatos apsaugą ir ~~mažinti panaikinti~~ skurdą, **toliau** būtų įgyvendinami ~~ne tik~~ **daugiausia** taikant pasidalijamąjį valdymą, ~~bet ir~~, **kai tinkama, papildomai taikant** tiesioginį bei netiesioginį valdymą užimtumo ir socialinių inovacijų dalyje ir sveikatos dalyje; [13 pakeit.]
- (11) be to, integravus Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programą į ESF+, bus galima sukurti pokyčių bei iniciatyvų išbandymo ir politikos priemonių, kuriomis siekiama didinti pagal ESF+ programos sveikatos dalį sukurtų sveikatos sistemų veiksmingumą, **prieinamumą**, atsparumą ir tvarumą, sinergiją ir užtikrinti, kad valstybės narės jas geriau įgyvendintų **nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis** naudodamosi kitų ESF+ reglamento dalių priemonėmis; [14 pakeit.]
- (12) šiuo reglamentu nustatomas ESF+ finansinis paketas. ~~Dalį šio finansinio paketo lėšų reikėtų naudoti~~ **Jame turėtų būti konkrečiai nurodomos lėšos, skirtos veiklai, kuri bus įgyvendinama taikant pasidalijamąjį valdymą, ir lėšos, skirtos** veiksmams, kurie bus įgyvendinami taikant tiesioginį bei netiesioginį valdymą ~~užimtumo ir socialinių inovacijų dalyje ir sveikatos dalyje~~; [15 pakeit.]
- (13) ESF+, **glaudžiai bendradarbiaudamas su valstybėmis narėmis**, turėtų skatinti užimtumą aktyviais veiksmais, suteikiant asmenims, ypač jaunimui, ilgalaikiams bedarbiams, **globėjams** ir **ekonomiškai** neveikliems asmenims **bei nepalankias sąlygas turintiems grupėms**, galimybių integruotis ~~(arba ir sugrįžti)~~ į darbo rinką, be to, jis turėtų skatinti ir savarankišką darbą, **verslumą** bei socialinę ekonomiką. ESF+ turėtų remti **užimtumo politikos** ir darbo rinkos institucijų, kaip antai valstybinių užimtumo tarnybų, modernizavimą ir taip gerinti darbo rinkų veikimą siekiant didinti jų gebėjimus intensyviai teikti tikslines **ir, jei tinkama, konkrečiam asmeniui pritaikytas konsultacijas ir rekomendacijas** ieškant darbo ir įsidarbinant, **ypatingą dėmesį skiriant nepalankias sąlygas turintiems grupėms**, taip pat ~~skatinti~~ **lengvinti** darbuotojų judumą **ir užtikrinti, kad šių institucijų paslaugos būtų teikiamos nediskriminuojant**. ESF+, be kita ko, užtikrinus geresnę profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir galimybę **lengvai** naudotis **įperkamos arba nemokamos kokybiškomis** vaikų priežiūros, **aukštos kokybės vyresnio amžiaus žmonių priežiūros ir kitomis priežiūros paslaugomis ar parama**, turėtų skatinti moteris dalyvauti darbo rinkoje. Be to, siekiant spręsti sveikatos rizikos, susijusios su **darbu ir** kintančiu darbo pobūdžiu, problemas ir atsižvelgti į senėjančios darbo jėgos poreikius, ESF+ turėtų skatinti kurti **saugią**, sveiką ir tinkamą darbo aplinką. **ESF+ taip pat turėtų remti priemones, kuriomis siekiama palengvinti jaunuolių perėjimą iš švietimo sistemos į darbo rinką**; [16 pakeit.]
- (13a) **siekiant skatinti ir išlaisvinti socialinės ekonomikos darbo vietų kūrimo potencialą**, ESF+ bus prisidedama prie socialinės ekonomikos įmonių integravimo į nacionalinius užimtumo ir socialinės inovacijos planus, taip pat į nacionalinių reformų programas. Socialinės ekonomikos įmonės apibrėžiamos kaip įmonės, įsteigtos pagal atskirų valstybių narių socialinės ekonomikos įstatymus ir 2015 m. gruodžio 7 d. Tarybos išvadą dėl socialinės ekonomikos, kaip vieno iš pagrindinių ekonominio ir socialinio vystymosi veiksmių Europoje, skatinimo; [17 pakeit.]
- (14) **itin svarbu, kad ESF+, kaip pagrindine užimtumui, gebėjimams ir socialinei įtraukčiai skirta Sąjungos priemone, būtų galima prisidėti prie socialinės, ekonominės ir teritorinės sanglaudos visoje Sąjungoje.** Tuo tikslu šis fondas turėtų **padėti** gerinti švietimo ir mokymo sistemų kokybę ~~ir~~, **nediskriminavimą, prieinamumą, įtraukumą**, veiksmingumą, **ir stiprinti švietimo ir mokymo sistemų jų** ryšį su darbo rinką, kad būtų galima paprasčiau įgyti bendruosius gebėjimus, visų pirma **kalbų, verslumo ir skaitmeninius įgūdžius, įskaitant duomenų apsaugos ir informacijos valdymo įgūdžius**, kurių reikia kiekvienam asmeniui, norinčiam save realizuoti ir tobulėti, įsidarbinti, dalyvauti visuomenės gyvenime ir tapti aktyviu piliečiu. **Ilgalaikių bedarbių ir iš nepalankios socialinės aplinkos kilusių asmenų atveju ypatingą dėmesį reikėtų skirti jų įgalėjimui.** ESF+ turėtų remti pažangą švietimo bei mokymo ir įsidarbinimo **bei grįžimo į darbą** srityse, **visų** mokymąsi visą gyvenimą ir **įsidarbinamumą**, taip pat **galimybes įsidarbinti, padėti didinti įtrauktį ir konkurencingumą ir, mažinti horizontaliąją ir vertikaliją segregaciją, taip pat visuomenės ir ekonomikos inovacijas, remiant** kintamo masto bei tvarias socialines bei ~~ekonominės~~ šių sričių ~~inovacijas~~ **iniciatyvas**. Tam galima pasitelkti, pvz., **investicijas į profesinį lavinimą**, darbu

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

grindžiamą mokymąsi ir pameistrystę, **visų pirma didelį dėmesį skiriant sėkmingai dualinio švietimo koncepcijai**, visą gyvenimą trunkantį profesinį orientavimą, igūdžių numatymą bendradarbiaujant su ~~pramonės sektoriumi~~ **socialiniais partneriais**, šiuolaikines mokymo priemones, rinkos prognozes ir absolventų stebėseną, mokytojų mokymą, **savaiminio ir neformaliojo mokymosi rėmimą**, mokymosi rezultatų patvirtinimą ir kvalifikacijų pripažinimą; ESF+ turėtų skatinti mažumų prieigą prie mokytojo profesijos, **siekiant geriau integruoti marginalizuotas bendruomenes, pvz., romus, mažumas ir migrantus**; [18 pakeit.]

- (14a) ESF+ turėtų teikti paramą priemonėms, įtrauktoms į valstybių narių nacionalinius planus, kuriais siekiama panaikinti energijos nepriteklių ir remti efektyviai energiją vartojančius pastatus tarp pažeidžiamų namų ūkių, įskaitant nuo energijos nepriteklių nukentėjusius namų ūkius, ir, kai tinkama, socialinių būstų atvejais, kaip nurodyta Komisijos komunikate „Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi planas. Europos socialinės ir teritorinės sanglaudos bendroji programa“ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/1999 ⁽⁵⁾ bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/2002 ⁽⁶⁾; [19 pakeit.]
- (14b) ESF+ lėšų skyrimas valstybėms narėms ateityje turėtų būti siejamas su įrodymu, kad veiksmingai dirbama su projektais, kuriais siekiama įdiegti ar stiprinti dualinę švietimo sistemą įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą; [20 pakeit.]
- (15) ESF+ pagalba turėtų būti teikiama siekiant skatinti, kad visi, visų pirma palankių sąlygų neturinčios grupės, turėtų vienodas teises į kokybišką, nesegreguotą ir įtraukų švietimą ir mokymą, pradedant švietimu ir priežiūra ankstyvojoje vaikystėje, **ypatingą dėmesį skiriant vaikams, kilusiems iš nepalankios socialinės aplinkos, pvz., globos institucijose gyvenantiems vaikams ir benamiams vaikams**, taip pat bendruoju ir profesiniu išsilavinimu ir baigiant aukštuoju mokslu, įskaitant **grįžimą į švietimo sistemą**, suaugusiųjų švietimą ir mokymąsi, taip **užkertant kelią skurdo perdavimui iš kartos į kartą**, skatinant galimybes keisti studijų kryptį švietimo ir mokymo sektoriuose, **mažinant mokyklos nebaigimo atvejų skaičių**, kovojant su mokyklos nebaigimo problema, **kovojant su socialine atskirtimi ir ją mažinant**, gerinant sveikatos raštingumą, stiprinant ryšį su neformaliuoju bei savaiminiu mokymusi ir sudarant visiems lengvesnes sąlygas judėti mokymosi tikslais. **Šių formų savaiminis mokymasis neturėtų pakeisti galimybių naudotis formaliojo švietimo paslaugomis, ypač ikimokyklinio ir pradinio švietimo paslaugomis**. Atsižvelgiant į tai, reikėtų skatinti sukurti sinergiją, **papildomumą ir politikos suderinamumą** su programa „Erasmus“, visų pirma siekiant sudaryti palankesnes judumo mokymosi tikslais sąlygas **tinkamai ir aktyviai padėti palankių sąlygų neturintiems besimokantiems asmenims pasiruošti judumo patirčiai užsienyje ir padidinti tarpvalstybinio judumo mokymosi tikslais programose dalyvaujančių tokių asmenų skaičių**; [21 pakeit.]
- (15a) **parama pagal investavimo prioritetą „bendruomenės inicijuota vietos plėtra“ padeda siekti tikslų, nustatytų šiame reglamente. Į ESF+ lėšomis remiamas bendruomenių inicijuotas vietos plėtros strategijas (ir į vietos veiksmų grupių valdymą, ir į strategijos turinį) turėtų būti įtraukti nepalankioje padėtyje esantys žmonės, kurie yra jų teritorijoje. Turėtų būti galimybė ESF lėšomis remti bendruomenės inicijuotas vietos plėtros strategijas miesto ir kaimo vietovėse, taip pat integruotas teritorines investicijas**; [22 pakeit.]
- (15b) **Sąjungos sanglaudos politika turėtų pridėtinės vertės visų pirma taikant konkrečioms vietoms pritaikyto teritorinio matmens metodą, daugiapakopį valdymą, daugiametį planavimą, bendrus išmatuojamus tikslus ir integruoto vystymosi metodą ir siekiant artinti administracinius gebėjimus link Europos standartų**; [23 pakeit.]

⁽⁵⁾ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

⁽⁶⁾ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2002, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo (OL L 328, 2018 12 21, p. 210).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- (15c) *Komisija ir valstybės narės turėtų užtikrinti, kad lyčių lygybė ir lyčių aspekto integravimas būtų privalomas principas visuose programavimo etapuose – nuo veiklos programų prioritetų nustatymo iki įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo – ir kad būtų skirta parama pagrindiniams lyčių aspekto integravimo veiksams;* [24 pakeit.]
- (15d) *ESF+ turėtų remti švietimo schemas, kuriomis menkus įgūdžius turintiems asmenims suteikiama galimybė įgyti minimalius raštingumo, mokėjimo skaičiuoti ir skaitmeninio raštingumo įgūdžius, laikantis 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos rekomendacijos „Įgūdžių tobulinimo kryptys – naujos galimybės suaugusiesiems“⁽⁷⁾;* [25 pakeit.]
- (16) *ESF+ turėtų skatinti lanksčias kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo galimybes, atsižvelgiant į sunkumus, su kuriais susiduria įvairios palankių sąlygų neturinčios grupės, visų pirma verslumo, skaitmeninių įgūdžių ir bazinių didelio poveikio technologijų srityse, siekiant suteikti žmonėms ir vietos bendruomenėms įgūdžius, kompetencijas ir žinias, atitinkančius skaitmeninio reikalavimus, technologinius, inovacinius ir socialinius bei ekonominius pokyčius, pavyzdžiui tokius, kurių atsiradimas pereinant prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos, sudarant sąlygas pakeisti profesinę veiklą ir pereiti iš švietimo sistemos į darbo rinką, užtikrinti judumą, taip pat visų pirma remiant menkų įgūdžių, neįgaluosius ir (arba) žemą kvalifikaciją turinčius suaugusiuosius, atsižvelgiant į Europos įgūdžių darbotvarkę ir koordinuojant su Skaitmeninės Europos programa bei ją papildant;* [26 pakeit.]
- (17) *sinergija su programa „Europos horizontas“ turėtų užtikrinti, kad naudojantis ESF+ būtų galima integruoti ir tobulinti programos „Europos horizontas“ remiamas naujoviškas mokymo programas siekiant padėti žmonėms įgyti jų asmeniniam ir profesiniam tobulėjimui ir ateities darbo vietoms reikalingus įgūdžius ir kompetencijas, taip pat išspręsti dabartinius ir būsimus socialinius uždavinius. Komisija turėtų užtikrinti sveikatos dalies ir programos „Europos horizontas“ sinergiją, kad sustiprintų sveikatos apsaugos ir ligų prevencijos srityje pasiektus rezultatus;* [27 pakeit.]
- (17a) *sinergija su Teisių ir vertybių programa turėtų padėti užtikrinti, kad ESF+ galėtų išlaikyti ir išplėsti veiksmus, kuriais siekiama užkirsti kelią diskriminacijai, rasizmui, ksenofobijai, antisemitizmui, islamofobijai ir kitoms netolerancijos formoms ir su jomis kovoti, taip pat imantis konkrečių veiksmų siekiant užkirsti kelią neapykantai, segregacijai ir stigmatizavimui, įskaitant patyčias, priekabiavimą ir netolerantišką elgesį;* [28 pakeit.]
- (17b) *sinergijos, sukurtos dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo regioniniu ir tarpvalstybiniu lygmenimis, taip pat lėmė bendradarbiavimo projektus, kuriais didinamas užimtumas, pažeidžiamiausių gyventojų grupių įtrauktis, atremiami demografiniai iššūkiai, gerinama sveikatos priežiūra ir švietimas ne tik Sąjungoje, bet ir šalyse, kurios rengiasi narystei, ir kaimyninėse šalyse, kuriose Sąjungos bendradarbiavimas sukuria pridėtinę vertę. Numatant ESF+ reikėtų pagerinti šio tipo projektų finansavimą ir užtikrinti žinių perdavimą tarp jų, taip pat teisėkūros procesą, kad būtų patobulinta Europos reguliavimo sistema ir skatinamas Sąjungos teritorijų dalijimasis geros praktikos pavyzdžiais;* [29 pakeit.]
- (18) *ESF+ turėtų remti valstybių narių pastangas kovoti su skurdu visais valdymo lygmenimis, taip pat regioniniu ir vietos lygmenimis, panaikinti skurdą, įskaitant energijos nepriteklių, kaip numatyta Reglamente (ES) 2018/1999, taip padedant išsivaduoti ne vienai kartai iš nepalankios socialinės padėties, užtikrinti visiems vienodas galimybes ir taip skatinti socialinę įtrauktį, taip pat mažinti kliūtis, kovoti su diskriminacija ir mažinti skirtumus socialinėje ir sveikatos srityje srityse. Tam reikia pasitelkti, bet tuo nepasiribojant, ir įvairias aktyvias ir pasyvias politikos priemones ir strategijas, skirtas pačias nepalankiausias sąlygas turintiems asmenims, nesvarbu, koks būtų jų amžius, įskaitant vaikus, marginalizuotas bendruomenes, tokias kaip romai, neįgalieji, benamiai, trečiųjų šalių piliečiai, ir skurstančius dirbančiuosius. ESF+ turėtų skatinti aktyvų nuo rinkos nutolusių asmenų įtraukimą siekiant užtikrinti jų socialinę ir ekonominę integraciją, be kita ko, tikslingai remiant socialinę ekonomiką. Valstybės narės turėtų remti ESF+ veiksmus, kuriais papildomos nacionalinės priemonės, kaip numatyta pagal 2008 m. spalio 3 d. Komisijos rekomendaciją dėl iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvios įtraukties⁽⁸⁾, įskaitant tinkamų pajamų rėmimo priemones. ESF+ turėtų būti naudojamas ir tada, kai siekiama suteikti daugiau galimybių už prieinamą kainą*

⁽⁷⁾ OL C 484, 2016 12 24, p. 1.

⁽⁸⁾ 2008 m. spalio 3 d. Komisijos rekomendacija dėl iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvios įtraukties (OL L 307, 2008 11 18, p. 11).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

gauti aukštos kokybės tvarias paslaugas, pvz., ~~vaiko~~ **į asmenį orientuotas sveikatos bei susijusios priežiūros ir ilgalaikės globos, ypač šeimos ir bendruomeninės priežiūros paslaugas ir paslaugas, padedančias gauti tinkamą socialinį arba įperkamą būstą. Tai apima sveikatos ugdymo ir ligų prevencijos paslaugas, teikiamas teikiant pirminės sveikatos priežiūros paslaugas.** ESF+ turėtų padėti modernizuoti socialinės apsaugos sistemas, visų pirma siekiant skatinti jų prieinamumą; **įtraukumą ir veiksmingumą, reaguojant į besikeičiantį pasaulį. ESF+ taip pat turėtų padėti spręsti skurdo kaimuose problemą, kuri atsiranda dėl konkrečios kaimo vietovių nepalankios padėties, pvz., nepalanki demografinė padėtis, silpna darbo rinka, ribota prieiga prie švietimo ir mokymo paslaugų arba sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų;** [30 pakeit.]

- (19) ESF+ turėtų remti nacionalines programas, kuriomis siekiama kovoti su maisto ir materialiniu nepriteklumi ir skatinti žmonių, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, bei labiausiai skurstančių asmenų socialinę įtrauktį, ir taip ~~mažinti~~ **panaikinti** skurdą. ~~Kadangi Sąjungos mastu mažiausiai 4 proc. ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išteklių skiriama labiausiai skurstantiems asmenims, Valstybės narės turėtų skirti bent 2 proc.~~ **3 proc.** ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, nacionalinių išteklių tam, kad būtų sumažintas itin didelis įvairių formų skurdas, kurio pasekmės socialinės atskirties požiūriu yra sunkiausios, kaip antai benamystė, vaikų skurdas, **skurdas senatvėje** ir maisto nepritekliai. Atsižvelgiant į operacijų pobūdį ir galutinių gavėjų kategorijas, spendžiant labiausiai skurstančių asmenų materialinio nepritekliaus problemas būtina taikyti **kuo** paprastesnes taisykles; [31 pakeit.]
- (19a) **ESF+ turėtų siekti panaikinti vyresnio amžiaus moterų skurdą visoje Sąjungoje, atsižvelgiant į tai, kad skirtingų lyčių pensijų skirtumas, siekiantis 40 proc., kelia didelį pavojų, jog vyresnio amžiaus moterys, ypač gyvenančios be partnerio, patirs didesnį skurdą, ir taip įgyvendinant 2015 m. Tarybos išvadose „Lygios moterų ir vyrų galimybių pajamų srityje. Vyrų ir moterų pensijų skirtumo panaikinimas“ prisiimtus įsipareigojimus⁽⁹⁾. Vyresnio amžiaus moterų skurdą didina ir tai, kad didėja asmeninės išlaidos sveikatos priežiūrai ir vaistams, ir vyresnio amžiaus pacientai, ypač moterys, kurios didesnę savo gyvenimo dalį serga, palyginti su vyrais, daugiausia dėl ilgesnės gyvenimo trukmės, turi patys padengti šias išlaidas;** [32 pakeit.]
- (19b) **siekiant kovoti su skurdu ir gerinti socialinę įtrauktį, ESF+ turėtų būti skatinamas aktyvus specializuotų nevyriausybinių organizacijų dalyvavimas, taip pat skurdą patiriančių žmonių organizacijų dalyvavimas tiek rengiant, tiek įgyvendinant specialiąsias programas;** [33 pakeit.]
- (20) atsižvelgiant į nuolatinį poreikį spręsti migracijos srautų valdymo visoje Sąjungoje problemą ir siekiant darniai, tvirtai ir nuosekliai remti pastangas užtikrinti solidarumą ir **sąžiningą** atsakomybės pasidalijimą, ESF+ turėtų remti socialinę ir ekonominę trečiųjų šalių piliečių, **įskaitant migrantus,** integraciją, **kuri gali apimti vietos lygmens iniciatyvas,** kartu įgyvendinant Prieglobsčio ir migracijos fondo, **Europos regioninės plėtros fondo ir fondų, kurie gali turėti teigiamą poveikį trečiųjų šalių piliečių įtraukčiai,** lėšomis finansuojamus veiksmus; [34 pakeit.]
- (20a) **už ESF+ planavimą ir įgyvendinimą atsakingos valstybių narių valdžios institucijos turėtų derinti savo veiklą su valdžios institucijomis, valstybių narių paskirtomis valdyti Prieglobsčio ir migracijos fondo intervencijas, siekiant visais lygmenimis kuo geriau skatinti trečiųjų šalių piliečių integraciją taikant strategijas, kurias parengė daugiausia vietos ir regioninės valdžios institucijos ir nevyriausybines organizacijas, ir tinkamiausias priemones, pritaikytas konkrečiai trečiųjų šalių piliečių situacijai. Taikant integracijos priemones daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama trečiųjų šalių piliečiams, kurie teisėtai gyvena valstybėje narėje arba atitinkamais atvejais yra pradėję teisėtą apsigyvenimo valstybėje narėje procesą, įskaitant asmenis, kuriems suteikta tarptautinė apsauga;** [35 pakeit.]

⁽⁹⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9302-2015-INIT/lt/pdf>.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- (21) ESF+ turėtų remti užimtumo, socialinės įtraukties, **skurdo panaikinimo**, sveikatos priežiūros, ilgalaikės globos, švietimo ir mokymo politikos ir sistemų reformas. Siekdamas geresnio suderinimo su Europos semestru valstybės narės turėtų skirti tinkamą ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išteklių kiekį tam, kad būtų įgyvendintos atitinkamos konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos dėl struktūrinių problemų, kurias tikslinga spręsti naudojant į ESF+ aprėptį patenkančias daugiametes investicijas. Komisija ir valstybės narės turėtų **įtraukti regionines ir vietos valdžios institucijas siekiant** užtikrinti pasidalijamojo valdymo bei ESF+ sveikatos dalies ir Reformų rėmimo programos, įskaitant Reformų įgyvendinimo priemonę, bei Techninės paramos priemonės tarpusavio suderinamumą, koordinavimą ir papildomumą. Visų pirma Komisija ir valstybės narės, siekdamos garantuoti finansavimo šaltinių, įskaitant techninę paramą, nuoseklumą, suderinamumą, papildomumą ir sinergiją, turėtų užtikrinti, kad visi proceso etapai būtų veiksmingai koordinuojami, **atsižvelgiant į Europos socialinių teisių ramstyje nustatytus principus ir teises, socialinių rodiklių suvestinę pagal Europos semestrą, TDO deramo darbo darbotvarkę, taip pat regionines ypatybes, taip padedant pasiekti SESV 174 straipsnyje nustatytą Sąjungos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslą**; [36 pakeit.]
- (21a) **atsižvelgiant į skirtingą regionų išsivystymo lygį ir skirtingas socialines sąlygas Sąjungoje, reikėtų pakankamo ESF+ lankstumo, kad būtų atsižvelgiama į regioninius ir teritorinius ypatumus**; [37 pakeit.]
- (22) siekdamos užtikrinti, kad būtų tinkamai pabrėžtas socialinis Europos matmuo, įtvirtintas Europos socialinių teisių ramsčiu, ir labiausiai skurstantiems būtų skirta minimali išteklių dalis, valstybės narės socialinei įtraukčiai skatinti **ir skurdui panaikinti** turėtų skirti bent ~~25 proc.~~ **27 proc.** nacionalinių ESF+ išteklių, skirtų pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas;. **Ši procentinė dalis turėtų papildyti nacionalinius išteklius, kuriais siekiama spręsti didelio skurdo problemą**; [38 pakeit.]
- (22a) **visos valstybės narės yra ratifikavusios Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją, kuri yra standartas vaiko teisių rėmimo ir apsaugos srityje. Vaiko teisių rėmimas yra aiškiai suformuluotas Sąjungos politikos tikslas (Lisabonos sutarties 3 straipsnis) ir Chartijoje reikalaujama, kad vykdant visus Sąjungos veiksmus būtų pirmiausia atsižvelgiama į vaiko interesus. Sąjunga ir valstybės narės turėtų tinkamai panaudoti ESF+, kad išvaduotų vaikus iš skurdo ir socialinės atskirties, kaip apibrėžta 2013 m. Komisijos rekomendacijoje „Investicijos į vaikus“. ESF+ turėtų remti veiksmus, kuriais skatinama veiksminga intervencija, padedanti įgyvendinti vaikų teises**; [39 pakeit.]
- (22b) **atsižvelgiant į nemažėjantį vaikų skurdo ir socialinės atskirties lygį Sąjungoje (2017 m. jis siekė 26,4 proc.) ir atsižvelgiant į Europos socialinių teisių ramstį, kuriame teigiama, kad vaikai turi teisę į apsaugą nuo skurdo ir vaikai iš socialiai remtinios aplinkos turi teisę į specialias lygių galimybių skatinimo priemones, valstybės narės turėtų skirti bent 5 proc. savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, Europos vaiko garantijų programai, siekiant užtikrinti vaikams vienodas galimybes naudotis nemokamomis sveikatos priežiūros paslaugomis, gauti nemokamas švietimo, nemokamas vaikų priežiūros, tinkamo būsto ir tinkamos mitybos paslaugas, kad būtų panaikintas vaikų skurdas ir socialinė atskirtis. Anksti investavus į vaikus didelę naudą gauna ne tik tie vaikai, bet ir visuomenė, o tai yra labai svarbu, norint jau ankstyvojoje vaikystėje išlaisvinti vaikus iš nepalankios socialinės padėties. Padedant vaikams ugdyti igūdžius ir gebėjimus, jie gali išnaudoti visą savo potencialą, kad pasiektų geriausių rezultatų švietimo ir sveikatos srityje, taip pat tai padeda jiems tapti aktyviais visuomenės nariais ir padidinti savo, kaip jaunų žmonių, galimybes darbo rinkoje**; [40 pakeit.]
- (23) atsižvelgiant į nuolatinį aukštą jaunimo, visų pirma jaunuolių, kurie ~~ne~~ **nesimoko ir nedalyvauja mokymuose (NETT)**, nedarbo lygį, **o iš nepalankios socialinės aplinkos kilusio jaunimo atveju jis yra dar aukštesnis**, bei neveiklumą įvairiose valstybėse narėse ir regionuose, svarbu, kad valstybės narės toliau skirtų pakankamai ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išteklių veiksams, kuriais remiamas jaunimo užimtumas, ~~įskaitant visų pirma~~ **Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimą, įgyvendinimui**. Siekdamos sustiprinti 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu įgyvendinamus Jaunimo užimtumo iniciatyvos veiksmus, skirtus asmenims, valstybės narės turėtų labiau skatinti jaunimui skirtas **aukštos kokybės** užimtumo ir švietimo, grįžimo į darbą ir **veiksmingas** informavimo priemones, prireikus pirmenybę skirdamos ilgalaikiams bedarbiams

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- jaunuoliams, neveikiam ir palankių sąlygų neturinčiam jaunimui, **sunkiai pasiekiamiems jauniems asmenims ir pažeidžiamose padėtyse esantiems jauniems asmenims**, įskaitant darbą su jaunimu. Be to, valstybės narės turėtų investuoti į priemones, kuriomis sudaromos sąlygos paprasčiau pereiti iš švietimo sistemos į darbo rinką, ir įdarbinimo tarnybų reformavimo ir pritaikymo priemonės siekiant teikti jaunimui konkrečiai pritaikytą pagalbą. **Todėl ir užtikrinti, kad jų paslaugos būtų teikiamos be jokios diskriminacijos.** Jaunimo užimtumui, **tolesniam ugdymui, kokybiškoms darbo vietoms, pameistrystei ir profesinei praktikai** skatinti susijusios valstybės narės turėtų skirti bent 10 proc. nacionalinių ESF+ išteklių, skirtų pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas. **Valstybės narės, kuriose NETT lygis aukštesnis už Sąjungos vidurkį arba didesnis nei 15 proc., turėtų skirti bent 15 proc. savo nacionalinių ESF+ išteklių šios srities politikai remti, imdamosi veiksmų atitinkamu teritoriniu lygmeniu;** [41 pakeit.]
- (23a) **kadangi subregioniniai skirtumai didėja, be kita ko, net ir labiau pasiturinčiuose regionuose, kuriuose esama skurstančių vietovių;** [42 pakeit.]
- (23b) **atsižvelgiant į išplėstą ESF+ taikymo sritį ir norint pasiekti Programos tikslus, šioms papildomoms užduotims turėtų būti skiriamas papildomas biudžetas. Reikia daugiau lėšų kovai su nedarbu, visų pirma jaunimo nedarbu, skurdu, taip pat siekiant paremti profesinį tobulėjimą ir mokymą, ypač skaitmeninėse darbo vietose, laikantis Europos socialinių teisių ramstyje nustatytų principų;** [43 pakeit.]
- (23c) **reikėtų tvariai remti EURES, visų pirma visapusiškai plečiant interneto platformą ir aktyviai dalyvaujant valstybėms narėms. Valstybės narės turėtų veiksmingiau naudotis dabartiniu modeliu ir EURES sistemoje skelbti visas valstybėse narėse laisvas darbo vietas;** [44 pakeit.]
- (24) valstybės narės **ir Komisija** turėtų užtikrinti, kad šiomis lėšomis **pagal ESF+ ir kitas Sąjungos programas ir priemones, pvz., Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą, Europos regioninės plėtros fondą, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondą, programą „Erasmus“, Prieiglosčio ir migracijos fondą, programą „Europos horizontas“, Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai, Skaitmeninės Europos programą, fondą „InvestEU“, programą „Kūrybiška Europa“ arba Europos solidarumo korpusą** finansuojami veiksmai būtų koordinuojami vienas su kitu ir papildytų vienas kitą, **bei pasinaudotų tarp jų esančia sinergija;** [45 pakeit.]
- (25) pagal SESV 349 straipsnį ir 174 straipsnius ir 1994 m. Stojimo akto 6 protokolo 2 straipsnį atokiausi regionai ir, retai apgyvendinti šiauriniai regionai **ir salos** turi teisę į specialias priemones pagal bendras politikos priemones ir ES programas. Dėl nuolatinių suvaržymų **jų nuolat patiriamų sunkių gamtinių sąlygų** šiems regionams reikalinga speciali parama; [46 pakeit.]
- (25a) **pagal SESV 174 straipsnį valstybės narės ir Komisija turėtų užtikrinti, kad ESF+ prisidėtų prie konkrečių politikos priemonių kūrimo ir įgyvendinimo, kad būtų sprendžiami didelių ir nuolatinių demografinių trūkumų turinčių regionų, pvz., ištuštėjusių arba labai retai apgyvendintų regionų, trūkumų ir sunkumų klausimai;** [47 pakeit.]
- (26) ESF+ lėšomis remiamų veiksmų veiksmingą ir rezultatų įgyvendinimą lemia geras valdymas ir visų atitinkamais teritoriniais lygmenimis veikiančių dalyvių ir **Sąjungos institucijų ir vietos, regioninių bei nacionalinių valdžios institucijų, taip pat** socialinių bei ir ekonominių dalyvių, ypač socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės, partnerystė. Todėl itin svarbu, kad valstybės narės ragintų socialinius partnerius ir pilietinę visuomenę dalyvauti ESF+ veikloje, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, **plėtodamos partnerystę su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis, užtikrintų prasmingą socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės organizacijų, lygybės įstaigų, nacionalinių žmogaus teisių institucijų ir kitų susijusių arba atstovaujamųjų organizacijų dalyvavimą programuojant ir įgyvendinant ESF+ visais etapais – nuo veiklos programų prioritetų nustatymo iki įgyvendinimo, stebėjimo ir rezultatų bei poveikio vertinimo, vadovaujantis Europos struktūrinių ir investicijų fondų Europos partnerystės elgesio kodeksu, nustatytu Komisijos deleguotuoju Reglamentu (ES) Nr. 240/2014⁽¹⁰⁾. Be to, siekiant užtikrinti nediskriminavimą ir vienodas galimybes, visais etapais turėtų dalyvauti lygybės įstaigos ir nacionalinės žmogaus teisių institucijos;** [48 pakeit.]

⁽¹⁰⁾ 2014 m. sausio 7 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 240/2014 dėl Europos struktūrinių ir investicinių fondų Europos partnerystės elgesio kodekso (OL L 74, 2014 3 14, p. 1).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- (26a) *siekiant gero valdymo ir vadovaujančiųjų institucijų ir partnerių partnerystės, būtina efektyviai ir veiksmingai pasinaudoti suinteresuotųjų subjektų, kuriems valstybės narės turėtų skirti atitinkamą ESF+ išteklių sumą, gebėjimų stiprinimu. Investicijos į institucinius gebėjimus ir viešąjį administravimą bei viešąsias paslaugas nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmeniu, siekiant vykdyti reformas, užtikrinti geresnį reglamentavimą ir gerą valdymą, nebėra įtrauktos kaip ESF+ veiklos tikslas, kuriam taikomas pasidalijamasis valdymas, bet įtrauktas į Struktūrinių reformų rėmimo programą, todėl būtina, kad Komisija ir valstybės narės užtikrintų veiksmingą šių dviejų priemonių koordinavimą; [49 pakeit.]*
- (27) *siekiant, kad politikos priemonės būtų geriau pritaikytos prie socialinių pokyčių ir būtų skatinami ir remiami novatoriški sprendimai, **be kita ko, vietos lygmeniu**, itin svarbu remti socialines inovacijas **ir socialinę ekonomiką**. Siekiant padidinti politikos veiksmingumą, prieš pradėdant plačiau diegti novatoriškus sprendimus, pirmiausia būtų naudinga juos patikrinti ir įvertinti, o tam turėtų būti pagrįstai skirta speciali ESF+ parama; [50 pakeit.]*
- (27a) *kad būtų visapusiškai panaudotas sektorių bendradarbiavimo potencialas, gerinama sinergija ir suderinamumas su kitų sričių politika bei pasiekti bendri ESF+ tikslai, naudojantis juo turėtų būti remiami novatoriški veiksmai, kuriais – vykdant sporto ir fizinio aktyvumo bei kultūrinę veiklą – būtų siekiama skatinti socialinę įtrauktį, kovoti su jaunimo nedarbu, ypač kai tai susiję su palankių sąlygų neturinčiomis grupėmis, gerinti marginalizuotų grupių socialinę įtrauktį ir skatinti gerą sveikatą bei ligų prevenciją; [51 pakeit.]*
- (28) *valstybės narės ir Komisija turėtų užtikrinti, kad ESF+, vadovaujantis SESV 8 straipsniu, skatintų moterų ir vyrų lygybę siekiant skatinti vienodą požiūrį į moteris ir vyrus bei vienodas jų galimybes visose srityse, įskaitant dalyvavimą darbo rinkoje, įdarbinimo sąlygas ir karjeros perspektyvas. **Į lyčių aspektus turėtų būti atsižvelgiama visose įgyvendinamose programose, jų rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo etapais. Be to, ESF+ visų pirma reikėtų laikytis Chartijos 21 straipsnio, kuriame nustatyta, kad draudžiama bet kokia diskriminacija, ypač dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos. Taip pat turėtų būti uždrausta bet kokia diskriminacija dėl lyties požymių ar lytinės tapatybės ir dėl pilietybės.** Be to, jos valstybės narės ir Komisija turėtų užtikrinti, kad ESF+ teiktų visiems vienodas galimybes, nediskriminuodamas, kaip nustatyta SESV 10 straipsnyje, ir neįgaliuosius į visuomenę integruotų taip, kaip ir visus kitus, ir padėtų įgyvendinti Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją, **be kita ko, švietimo, darbo, užimtumo ir visuotinio prieinamumo atžvilgiais.** Į šiuos principus reikėtų laiku ir nuosekliai atsižvelgti svarstant visus aspektus ir visais programų pasirengimo, stebėsenos, įgyvendinimo ir vertinimo etapais, tuo pačiu užtikrinant, kad būtų imtasi specialių veiksmų, kuriais skatinama lyčių lygybė ir vienodos galimybės. Be to, ESF+ turėtų skatinti pereiti nuo stacionarinės ir (arba) institucinės globos prie šeimos ir bendruomeninės priežiūros, visų pirma siekiant apsaugoti asmenis nuo daugialypės **ir tarpsektorinės** diskriminacijos. ESF+ neturėtų remti jokių segregaciją ar socialinę atskirtį skatinančių veiksmų. Reglamente (ES) .../... [naujasis BNR] nustatyta, kad išlaidų tinkamumo finansuoti taisyklės **turi atitikti Chartiją ir turi būti** priimanamos nacionaliniu lygmeniu, išskyrus tam tikras išimtis, dėl kurių būtina parengti konkrečias ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, nuostatas; [52 pakeit.]*
- (28a) *turėtų būti apsvaistoma galimybė naudoti regioninius rodiklius, kad būtų galima geriau atsižvelgti į subregioninius skirtumus; [53 pakeit.]*
- (28b) *ESF+ turėtų remti kalbų mokymąsi, nes kalbų mokėjimas stiprina tarpusavio supratimą ir padeda kurti įtraukią visuomenę. Šiuo tikslu valstybės narės turėtų platesniu mastu priimti pabėgėliams skirtą kalbinę pagalbos priemonių paketą, kurį parengė Europos Taryba; [54 pakeit.]*

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- (29) siekdamas sumažinti administracinę naštą, susijusią su duomenų rinkimu, valstybės narės turėtų leisti vadovaujančiosioms institucijoms duomenis rinkti iš registru, kai juose tų duomenų, **jei įmanoma, suskirstytų pagal lytį, yra, ir laikytis asmens duomenų apsaugos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679⁽¹¹⁾. Taip pat patartina kurti paskatas toliau perduoti duomenis elektroniniu būdu, nes taip prisidedama prie administracinės naštos mažinimo; [55 pakeit.]**
- (30) tvarkydami asmens duomenis pagal šį reglamentą, nacionaliniai duomenų valdytojai šiame reglamente numatytas užduotis turėtų vykdyti pagal Reglamentą (ES) 2016/679;
- (31) socialiniai eksperimentai – nedidelio masto projektų tikrinimas sudarant sąlygas surinkti įrodymų apie galimybes įgyvendinti socialines inovacijas. Turėtų būti įmanoma **ir skatinama idėjas išbandyti vietos lygmeniu, o perspektyvias idėjas įgyvendinti platesniu mastu arba kitais atvejais perduoti įgyvendinti kitomis aplinkybėmis skirtinguose regionuose arba valstybėse narėse**, teikiant finansinę ESF+ ~~ir paramą~~ **paramą arba šią paramą derinant su kitų šaltinių paramą**; [56 pakeit.]
- (32) nustatomos ESF+ nuostatos, kuriomis siekiama suteikti darbuotojams judėjimo laisvę nediskriminuojant ir užtikrinant glaudų valstybių narių ~~centrinių~~ **viešųjų** įdarbinimo tarnybų ~~tarpusavio~~, **Komisijos ir socialinių partnerių** bendradarbiavimą ~~ir bendradarbiavimą su Komisija~~. **Dalyvaujant socialiniams partneriams**, Europos įdarbinimo tarnybų tinklas, sudarydamas sąlygas tarptautiniam darbuotojų judumui, turėtų skatinti geresnį darbo rinkų veikimą ir didesnę informacijos apie darbo rinkas skaidrumą. Be to, ESF+ apima tikslinių judumo programų rengimą ir rėmimą siekiant užpildyti darbo vietas ten, kur nustatyta darbo jėgos trūkumų;. **ESF+ apima tarpvalstybines regioninių valstybinių užimtumo tarnybų ir socialinių partnerių partnerystes bei jų veiklą siekiant skatinti judumą, taip pat tarpvalstybinių darbo rinkų skaidrumą ir integraciją, pasiekiamus teikiant informaciją, konsultacijas ir darbo paieškos paslaugas. Daugelyje pasienio regionų šios partnerystės itin svarbios plėtojant tikrą Europos darbo rinką; [57 pakeit.]**
- (33) galimybių gauti lėšų labai mažoms įmonėms, socialinės ekonomikos reikmėms ir ~~socialinėms~~ **socialinės ekonomikos** įmonėms trūkumas yra viena pagrindinių kliūčių, trukdančių pradėti verslą, visų pirma kalbant apie labiausiai atskirtus nuo darbo rinkos asmenis. ESF+ reglamentu nustatomos nuostatos, kuriomis siekiama sukurti rinkos ekosistemą, padidinti finansavimo ~~socialinėms~~ **socialinės ekonomikos** įmonėms, **įskaitant kultūros ir kūrybos sektorių**, galimybes ir galimybes gauti finansavimą **bei paramos paslaugas** ir patenkinti labiausiai to stokojančių asmenų, visų pirma bedarbių, moterų ir ~~pažeidžiamų~~ **palankių sąlygų neturinčių grupių** asmenų, norinčių steigti arba plėtoti nuosavas labai mažas įmones, poreikiai. Šis tikslas taip pat bus įgyvendinamas pasitelkus finansines priemones ir biudžeto garantiją naudojantis fondo „InvestEU“ socialinių investicijų ir įgūdžių politikos galimybėmis; [58 pakeit.]
- (33a) **Komisija turėtų socialinėms ir solidarumu grindžiamoms įmonėms pagal aiškius kriterijus sukurti Sąjungos lygmens Europos socialinės ekonomikos kokybės ženklą, siekiant pabrėžti šių įmonių ypatumus ir socialinį poveikį, padidinti jų matomumą, skatinti investicijas, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą ir dalyvauti vidaus rinkoje įmonėms, norinčioms plėsti veiklą savo šalyje arba į kitas valstybes nares, atsižvelgiant į skirtingas teisines formas ir bendrąsias sąlygas šiame sektoriuje ir valstybėse narėse; [59 pakeit.]**
- (34) socialinių investicijų rinkos dalyviai, įskaitant labdarą teikiančius subjektus, gali atlikti labai svarbų vaidmenį vykdamt ketelą ESF+ uždavinių, kadangi jie teikia finansavimą ir siūlo novatoriškus bei papildomus kovos su socialine atskirtimi ir skurdu būdus, mažindami nedarbą ir prisidedami prie JT darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo. Todėl tokius subjektus kaip fondai ir paramos teikėjai, **jeigu jų politinės arba socialinės darbotvarkės nesikerta su Sąjungos idealais**, tam tikrais atvejais reikėtų įtraukti į ESF+ veiksmus, visų pirma į tuos, kuriais siekiama plėtoti socialinių investicijų rinkos ekosistemą; [60 pakeit.]

⁽¹¹⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- (34a) *tarpvalstybinis bendradarbiavimas turi didelę pridėtinę vertę, todėl jį turėtų remti visos valstybės narės, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, kai atsižvelgiama į proporcingumo principą. Taip pat būtina stiprinti Komisijos vaidmenį palengvinant galimybes keistis patirtimi ir bendradarbiauti įgyvendinant susijusias iniciatyvas; [61 pakeit.]*
- (35) pagal SESV 168 straipsnį nustatant ir įgyvendinant visas Sąjungos politikos ir veiklos kryptis turi būti užtikrinama žmonių sveikatos aukšto lygio apsauga. Sąjunga turi papildyti ir remti nacionalinę sveikatos politiką, skatinti valstybių narių bendradarbiavimą ir jų programų tarpusavio koordinavimą, visapusiškai atsižvelgiant į valstybių narių atsakomybę už jų sveikatos politikos nustatymą ir už sveikatos paslaugų ir sveikatos priežiūros organizavimą bei teikimą;
- (35a) *Komisija turėtų padidinti valstybių narių ir nepakankamai atstovaujамų organizacijų dalyvavimą, kuo labiau sumažindama dalyvavimo kliūtis, įskaitant administracinę našta, patiriamą teikiant paraiškas dėl finansavimo ir gaunant finansavimą; [62 pakeit.]*
- (35b) *vienas iš pagrindinių Sąjungos tikslų yra stiprinti sveikatos priežiūros sistemas remiant skaitmeninę sveikatos ir pacientų priežiūros pertvarką ir kuriant tvarią sveikatos informacijos sistemą, taip pat remiant nacionalines reformas, kad sveikatos priežiūros sistemos būtų veiksmingesnės, prieinamesnės ir atsparesnės; [63 pakeit.]*
- (36) *siekiant įgyvendinti atitiktį SESV 168 straipsnio reikalavimams, būtinos nuolatinės pastangos. Jeigu visi žmonės bus sveiki ir aktyvūs ilgesnį laiką nepatirdami diskriminacijos ir jiems bus suteikta galimybė aktyviai kontroliuoti savo sveikatą, tai turės teigiamą poveikį sveikatai, sveikatos skirtumų mažinimui, jų gyvenimo kokybei, našumui, konkurencingumui ir įtraukumui, o našta nacionaliniams biudžetams bus mažesnė. Parama inovacijoms, įskaitant socialines inovacijas, darančioms poveikį sveikatai, ir jų pripažinimas padeda spręsti sveikatos priežiūros sektoriaus tvarumo uždavinį atsižvelgiant į demografinių pokyčių problemas. Be to, sveikatos netolygumų mažinimo veiksmai yra svarbūs siekiant integracinio augimo tikslo. Komisija yra įsipareigojusi padėti valstybėms įgyvendinti darnaus vystymosi tikslus (DVT), visų pirma 3-čią DVT „Užtikrinti sveiką gyvenseną ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę“⁽¹²⁾; [64 pakeit.]*
- (36a) *remiantis Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau – PSO) apibrėžtimi, „sveikata yra visiškos fizinės, protinės ir socialinės gerovės būseną, o ne tik ligos arba negalios nebuvimas“. Siekiant gerinti Sąjungos gyventojų sveikatą, labai svarbu akcentuoti ne tik fizinę sveikatą ir socialinę gerovę. PSO duomenimis, psichikos sveikatos problemų patiriama beveik per 40 proc. turint negalią pragyventų metų. Taip pat psichikos sveikatos problemos yra labai įvairios, ilgalaikės ir yra diskriminacijos šaltinis, ir jos labai prisideda prie sveikatos netolygumų. Be to, ekonomikos krizė daro poveikį psichikos sveikatą lemiantiems veiksniams, nes apsaugos veiksniai susilpnėjo, o rizikos veiksniai sustiprėjo; [65 pakeit.]*
- (37) 2006 m. birželio 2 d. Tarybos išvadose nurodyta, kad sprendimų, susijusių su novatoriškų, veiksmingų ir tvarių sveikatos sistemų planavimu ir valdymu, skatinimu taikyti priemones, kuriomis užtikrinama visuotinė teisė į kokybiškas ir į asmenį orientuotas sveikatos priežiūros paslaugas ir susijusią priežiūrą, ir savanorišku platesniu geriausios patirties taikymu, priėmimo procesas turėtų būti grindžiamas Europos Sąjungos sveikatos sistemų bendromis vertybėmis bei principais ir įrodymais. Tai apima sveikatos ugdymo ir ligų prevencijos paslaugas, teikiamas teikiant pirminės sveikatos priežiūros paslaugas; [66 pakeit.]

⁽¹²⁾ COM(2016)0739.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- (37a) ankstesnės Sąjungos veiksmų visuomenės sveikatos (2003–2008 m.) ir sveikatos (2008–2013 m. ir 2014–2020 m.) srityje programos, nustatytos atitinkamai pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimus Nr. 1786/2002/EB⁽¹³⁾ ir 1350/2007/EB⁽¹⁴⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 282/2014⁽¹⁵⁾ (toliau – ankstesnės sveikatos programos), buvo teigiamai įvertintos, nes jas įgyvendinant padaryta svarbių pakeitimų ir patobulinimų. ESF+ sveikatos dalis turėtų remtis ankstesnių sveikatos programų pasiekimais; [67 pakeit.]
- (37b) ESF+ sveikatos dalis turėtų būti priemonė, skatinanti veiksmus tose srityse, kuriose būtų gauta Sąjungos pridėtinės vertės, kurią būtų galima įrodyti remiantis šiais aspektais: valstybių narių ir regionų keitimusi gerosios praktikos pavyzdžiais; žinių mainams ar savitarpio mokymuisi skirtų tinklų rėmimu; sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos rėmimu; tarpvalstybinių grėsmių sveikatai problemų sprendimu siekiant mažinti jų riziką ir švelninti jų pasekmes; tam tikrų su vidaus rinka susijusių klausimų sprendimu, kai Sąjunga turi didelių teisinių įgaliojimų užtikrinti kokybiškus sprendimus visose valstybėse narėse; inovacijų sveikatos srityje potencialo atskleidimu; veiksmais, kurie galėtų padėti suformuoti lyginamosios analizės sistemą, kad būtų galima užtikrinti informacija grindžiamą sprendimų priėmimą Sąjungos lygiu; efektyvumo gerinimu vengiant išteklių švaistymo dėl veiklos dubliavimo ir optimizuojant finansinių išteklių naudojimą; [68 pakeit.]
- (38) ESF+ sveikatos dalimi reikėtų stiprinti ligų prevenciją, **ankstyvią diagnostiką** visais Sąjungos piliečių **Sąjungoje gyvenančių žmonių** gyvenimo etapais ir skatinti sveikatinimą kovojant su tokiais sveikatai pavojingais veiksniais kaip tabako vartojimas, **rūkymas** ir pasyvus rūkymas, žalingi alkoholio vartojimo įpročiai, **su aplinka susiję pavojaus sveikatai veiksniai**, neteisėtą narkotikų vartojimas ir su narkotikais siejama žala sveikatai, **nutukimas** ir nesveikos mitybos įpročiai, **taip pat susiję su skurdu ir fizinis neaktyvumas** **fiziniu neaktyvumu**, taip pat propaguojant sveiką gyvenimą skatinančią aplinką ir **didesnį informuotumą apie rizikos veiksnius, gerai parengtas visuomenės sveikatos užtikrinimo priemones, skirtas infekcijų ir infekcinių ligų, kurioms galima užkirsti kelią, be kita ko, naudojant skiepus, naštai ir poveikiui bendrai sveikatos būklei visais gyvenimo etapais mažinti**, siekiant papildyti valstybių narių veiksmus pagal atitinkamas strategijas. **Į Atsižvelgiant į tai, ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas sveikatos ugdymui, nes jis padeda pavieniams asmenims ir bendruomenėms gerinti savo sveikatą, gilinti savo žinias ir daryti įtaką savo nuostatoms. Dabartiniai sveikatos srities uždaviniai gali būti veiksmingai sprendžiami tik bendradarbiaujant Sąjungos lygmeniu ir tęsiant Sąjungos veiksmus sveikatos srityje. Pagal ESF+ sveikatos dalį reikėtų remti atitinkamų Sąjungos teisės aktų įgyvendinimą, į jų reikėtų integruoti veiksmingus prevencijos ir visuotinio informuotumo didinimo modelius, naujoviškas technologijas ir naujus verslo modelius bei sprendimus siekiant valstybėse narėse sukurti inovatyvias, prieinamas, veiksmingas ir tvarias sveikatos sistemas ir sudaryti palankesnes sąlygas Europos piliečiams miestų ir kaimo vietovių gyventojams naudotis geresne ir saugesne sveikatos priežiūra; [69 pakeit.]**
- (38a) **siekdama įgyvendinti ESF+ sveikatos dalies veiksmus, Komisija turėtų remti valdančiosios tarybos sveikatos klausimais sukūrimą. Be to, Komisija turėtų pasiūlyti būdus ir metodus, kaip su sveikatos priežiūra susijusi veikla galėtų būti derinama su Europos semestro procesu, nes šiuo metu ji įgaliota rekomenduoti sveikatos priežiūros sistemų (iš tiesų ir kitų socialinių sveikatą lemiančių veiksnių) reformas siekiant didesnio sveikatos priežiūros ir socialinės apsaugos prieinamumo ir tvarumo valstybėse narėse; [70 pakeit.]**
- (39) pirmalaikio mirtingumo nuo neužkrečiamųjų ligų lygis Sąjungoje siekia 80 proc., o veiksminga prevencija yra susijusi su įvairiais **skirtingus sektorius apimančiais veiksmais** ir tarpvalstybiniais aspektais. Tuo pačiu metu Europos Parlamentas ir Taryba pabrėžė, kad, stiprinant parengtį ir reagavimo pajėgumus, būtina mažinti dėl didelių

⁽¹³⁾ 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1786/2002/EB, patvirtinantis Bendrijos veiksmų visuomenės sveikatos srityje programą (2003–2008 m.) (OL L 271, 2002 10 9, p. 1).

⁽¹⁴⁾ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1350/2007/EB dėl antrosios Bendrijos veiksmų programos sveikatos srityje (2008–2013 m.) (OL L 301, 2007 11 20, p. 3).

⁽¹⁵⁾ 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 282/2014, kuriuo nustatoma trečioji daugiametė Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1350/2007/EB (OL L 86, 2014 3 21, p. 1).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių, kaip antai **staigaus ir suminio teršalų išmetimo į aplinką ir aplinkos užteršimo**, užkrečiamųjų ligų ir kitų biologinių, aplinkosauginių ir nežinomų grėsmių, visuomenės sveikatai kylančias pasekmes; [71 pakeit.]

- (39a) **nuolatinės investicijos į novatoriškus bendruomeninius metodus, skirtus kovai su tarpvalstybinėmis ligomis, pavyzdžiui, ŽIV/ AIDS, tuberkuliozės ir virusinio hepatito epidemijomis, yra gyvybiškai svarbios, nes ligų socialinis matmuo yra pagrindinis veiksnys, turintis įtakos gebėjimui įveikti jas kaip epidemijas Sąjungoje ir kaimyninėse šalyse. Ryžtingesnis politinis vadovavimas ir tinkamos techninės bei finansinės priemonės, skirtos tvariam regioninio masto reagavimui į kovą su ŽIV/ AIDS, tuberkulioze ir hepatitu užtikrinti Europoje, padės siekti darnaus vystymosi tikslų, susijusių su šiomis ligomis;** [72 pakeit.]
- (40) atsparių ir su sveikatos priežiūra susijusių infekcijų keliamos naštos mažinimas ir aprūpinimo veiksmingomis antimikrobinėmis medžiagomis užtikrinimas, **kartu vis dėlto mažinant jų naudojimą siekiant kovoti su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms**, yra itin svarbūs uždaviniai sveikatos sistemų rezultatyvumui ir piliečių sveikatai; [73 pakeit.]
- (41) Komisija neseniai pateikė pasiūlymą dėl sveikatos technologijų vertinimo⁽¹⁶⁾, siekdama palaikyti sveikatos technologijų vertinimo srities bendradarbiavimą Sąjungos lygmeniu, kad inovatyvių sveikatos technologijų prieinamumas pacientams pagerėtų visoje Sąjungoje, būtų geriau panaudojami turimi išteklių ir didėtų verslo nuspėjamumas;
- (42) atsižvelgiant į specifinį kai kurių ESF+ sveikatos dalies tikslų ir tos dalies veiksmų pobūdį, susijusių veiklą geriausiai galėtų įgyvendinti atitinkamos valstybių narių kompetentingos institucijos **aktyviai remiant pilietinei visuomenei. Todėl** šios pačių valstybių narių paskirtos institucijos **ir, prirėikus, pilietinės visuomenės organizacijos** turėtų būti laikomos paramos ~~gavėjais~~ **gavėjomis** pagal Finansinio reglamento [195] straipsnį, o dotacijos tokioms institucijoms turėtų būti skiriamos neskelbiant kvietimų teikti pasiūlymus; [74 pakeit.]
- (42a) **siekiant padidinti programos veiksmingumą vykdant trūkumų ir neatitikimų stebėseną, Komisija turėtų įgyvendinti ir naudoti programinius ir veiksmų specialiuosius stebėsenos rodiklius, kad užtikrintų programos tikslų įgyvendinimą;** [75 pakeit.]
- (42b) ESF + programa turėtų būti siekiama šalinti esamas pilietinės visuomenės dalyvavimo kliūtis, pavyzdžiui, supaprastinant paraiškų teikimo procedūras, taikant ne tokius griežtus finansinius kriterijus, kai kuriais atvejais atsisakant bendro finansavimo procentinės dalies, taip pat didinant pacientų, jų organizacijų ir kitų suinteresuotųjų subjektų pajėgumus teikiant atitinkamą mokymą ir švietimą. Šia programa taip pat turi būti siekiama sudaryti sąlygas pilietinės visuomenės tinklams ir organizacijoms, kurie padėtų siekti jos tikslų, įskaitant Sąjungos lygmens organizacijas, veikti Sąjungos lygmeniu; [76 pakeit.]
- (42c) ESF+ sveikatos dalies įgyvendinimas turėtų būti toks, kad būtų atsižvelgiama į valstybių narių atsakomybę už jų sveikatos politikos nustatymą ir už sveikatos paslaugų bei sveikatos priežiūros organizavimą bei teikimą. Laikantis Sutarties įsipareigojimų ir gerbiant valstybių narių, kaip pagrindinio dalyvio Sąjungos sprendimų priėmimo procese, vaidmenį, turėtų būti įtrauktos subnacionalinio lygmens kompetentingos institucijos, kad jas įtraukus į socialinę politiką vietos lygmeniu būtų užtikrintas veiksmingas ir ilgalaikis Sąjungos sveikatos politikos poveikis; [77 pakeit.]

⁽¹⁶⁾ COM(2018)0051.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- (43) Europos referencijos centrų tinklai (ERCT) yra tinklai, vienijantys sveikatos priežiūros paslaugų teikėjus visoje Europoje, kad jie galėtų gydyti retas, mažai paplitusias ir sudėtingas ligas ar sveikatos sutrikimus, kuriems įveikti reikia itin specializuoto gydymo ir žinių bei išteklių sutelkimo. ERCT kaip tinklus tvirtina Europos referencijos centrų tinklų valstybių narių taryba, vadovaudamasi Komisijos įgyvendinimo sprendime 2014/287/ES⁽¹⁷⁾ nustatyta patvirtinimo procedūra. Todėl šie tinklai turėtų būti laikomi paramos gavėjais pagal Finansinio reglamento [195] straipsnį, o dotacijos ERCT turėtų būti skiriamos neskelbiant kvietimų teikti pasiūlymus;
- (44) ES sveikatos srities teisės aktų poveikis piliečių gyvenimui, sveikatos priežiūros sistemų veiksmingumui bei tvarumui ir tinkamam vidaus rinkos veikimui yra tiesioginis. Sveikatos apsaugai ES užtikrinti itin svarbi medicinos produktų ir technologijų (vaistų, medicinos prietaisų ir žmogiškųjų medžiagų) reguliavimo sistema, taip pat tabako teisės aktų, pacientų teisių ir tarpvalstybinę sveikatos priežiūrą ir didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai atvejais nustatyta reguliavimo sistema. **Reguliavimo sistema ir sistemos įgyvendinimas bei vykdymo užtikrinimas Be to, daugelis kitų Sąjungos teisės aktų turi neatsilikti nuo inovacijų, mokslinių tyrimų pažangos reikšmingą poveikį sveikatai, pavyzdžiui, teisės aktai, susiję su maistu ir visuomenės pokyčių šioje srityje, kartu turi būti siekiama sveikatos politikos tikslų. Todėl reikia nuolat rinkti tokio mokslinio pobūdžio teisės aktams įgyvendinti reikalingus faktinius įrodymus maisto produktų ženklinimu, oro tarša, endokrininę sistemą ardančiomis medžiagomis ir pesticidais. Kai kuriais atvejais bendras pavojaus aplinkai veiksmų poveikis nėra aiškiai suprantamas ir dėl to gali kilti nepriimtinas pavojus piliečių sveikatai; [78 pakeit.]**
- (44a) **reglamentas, kuriuo daromas poveikis sveikatai, taip pat šio reglamento įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas, turėtų neatsilikti nuo inovacijų ir mokslinių tyrimų pažangos bei visuomenės pokyčių šioje srityje, kartu toliau vadovaujantis Sutartyse įtvirtintu atsargumo principu. Todėl būtina nuolat plėtoti tokio mokslinio pobūdžio teisės aktams įgyvendinti reikalingą faktinių duomenų bazę ir – siekiant užtikrinti galimybę atlikti nepriklausomą kontrolę, kad būtų atgautas visuomenės pasitikėjimas Sąjungos procesais, taip pat todėl, kad dalijimasis šiais faktiniais duomenimis atitinka viešąjį interesą – turėtų būti užtikrinamas aukščiausias skaidrumo lygis; [79 pakeit.]**
- (44b) **sveikatos priežiūros sektorius pats vienas negali spręsti sveikatos uždavinių, nes sveikatą lemia daug su šiuo sektoriumi nesusijusių veiksmų. Taigi, kaip nurodyta Maastrichto ir Amsterdamo sutartyse, sveikatos aspektų integravimas į visų sričių politiką yra svarbus Sąjungos gebėjimui spręsti būsimus uždavinius. Tačiau siekis, kad kiti sektoriai žinotų apie jų sprendimų poveikį sveikatai ir integruotų sveikatos klausimus į savo politikos sritis, – vienas iš didžiausių iššūkių, kurį šiuo metu patiria Europos sveikatos sektorius. Iki šiol buvo užregistruoti svarbūs sveikatos srities laimėjimai įgyvendinant atitinkamas politikos priemones tokiose srityse, kaip švietimas, eismas, mityba, žemės ūkis, darbas arba planavimas. Pavyzdžiui, įdiegus politikos priemonių ir reglamentų, susijusių su maisto kokybe, fiziniu aktyvumu ir sumažėjusiu rūkymu, pakeitimus, labai pagerėjo širdies sveikata; [80 pakeit.]**
- (45) siekiant kuo labiau padidinti veiksmų Sąjungos ir tarptautiniu lygiu rezultatyvumą bei veiksmingumą ir įgyvendinti sveikatos dalį, turėtų būti plėtojamas bendradarbiavimas su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, pavyzdžiui, Jungtinėmis Tautomis ir jų specializuotomis agentūromis, visų pirma Pasaulio sveikatos organizacija (PSO), taip pat su Europos Taryba ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO);
- (46) atsižvelgiant į kovos su klimato kaita svarbą, o tai atitinka Sąjungos išpareigojimus įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, šiuo reglamentu klimato politikos veiksmai bus integruoti į Sąjungos politiką ir bus pasiektas bendras tikslas 25 proc. ES biudžeto išlaidų skirti klimato politikos tikslams paremti **2021–2027 m. DFP laikotarpiu ir metinis 30 proc. tikslas, kuris turi būti pasiektas kuo greičiau, bet ne vėliau kaip 2027 m.** Pasirengimo ir įgyvendinimo metu bus nustatyti atitinkami veiksmai, o laikotarpio vidurio vertinimo metu bus atliktas jų pakartotinis vertinimas; **[81 pakeit.]**

(17) 2014/287/ES: 2014 m. kovo 10 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo nustatomi Europos referencijos centrų tinklų ir jų narių steigimo bei vertinimo kriterijai ir lengvesnių sąlygų keistis informacija bei praktinėmis žiniomis apie tokių tinklų steigimą ir vertinimą sudarymo kriterijai (OL L 147, 2014 5 17, p. 79).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- (47) pagal [Tarybos sprendimo 2013/755/ES⁽¹⁸⁾ 94] straipsnį užjūrio šalyse bei teritorijose (toliau – UŠT) įsisteigę asmenys ir subjektai privalo atitikti reikalavimus gauti finansavimą, atsižvelgiant į užimtumo ir socialinių inovacijų dalies bei sveikatos dalies taisykles ir tikslus bei galimas priemones, taikomas valstybei narei, su kuria yra susijusios atitinkamos UŠT. **Programoje turi būti atsižvelgta į konkrečius suvaržymus, su kuriais susiduria šiose teritorijose įsisteigę asmenys ir subjektai, kad jie galėtų veiksmingai pasinaudoti nurodytomis dalimis; [82 pakeit.]**
- (48) **laikydamosi visų atitinkamų taisyklių ir reglamentų**, trečiosios šalys, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, gali dalyvauti Sąjungos programose pagal EEE susitarimu nustatytą bendradarbiavimo sistemą, kuria programos numatoma įgyvendinti remiantis sprendimu, priimtu pagal tą susitarimą. Į šį reglamentą turėtų būti įtraukta konkreiti nuostata, kuria atsakingam įgaliojimus suteikiančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai ir Europos Audito Rūmams būtų suteiktos reikiamos teisės ir prieiga, kad jie galėtų visapusiškai vykdyti savo atitinkamus įgaliojimus; **[83 pakeit.]**
- (49) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013⁽¹⁹⁾, Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95⁽²⁰⁾, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96⁽²¹⁾ ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939⁽²²⁾ Sąjungos finansiniai interesai, įskaitant pažeidimų ir sukčiavimo prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, jei reikia, administracinių sankcijų skyrimą, turi būti ginami proporcingomis priemonėmis vadovaujantis Finansiniu reglamentu ir kitomis taikytinomis taisyklėmis. Visų pirma pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti sukčiavimo ir kitos baudžiamosios veikos ES atvejus, darančius poveikį finansiniams Sąjungos interesams, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371⁽²³⁾, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšų, turi visapusiškai bendradarbiauti siekdamas apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai ir Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises;
- (50) šiam reglamentui taikomos pagal SESV 322 straipsnį Europos Parlamento ir Tarybos priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Visų pirma, šiomis Finansiniame reglamente nustatytomis taisyklėmis nustatoma biudžeto patvirtinimo ir vykdymo dotacijų, apdovanojimų, viešųjų pirkimų ir netiesioginio vykdymo srityse tvarka ir numatoma susijusių su finansais asmenų atsakomybė kontrolė. Pagal SESV 322 straipsnį priimtos taisyklės taip pat susijusios su Sąjungos biudžeto apsauga nustačius bendrą teisinės valstybės principo laikymosi valstybėse narėse trūkumą, nes teisinės valstybės principo laikymasis yra esminė patikimo finansų valdymo ir veiksmingo ES finansavimo prielaida;
- (50a) **svarbu užtikrinti patikimą ir teisingą Fondo finansinį valdymą siekiant užtikrinti, kad jis būtų įgyvendintas kuo aiškiau, veiksmingiau ir būtų kuo paprasčiau jį naudoti, tuo pačiu garantuojant teisinį tikrumą ir užtikrinant, kad ši priemonė būtų prieinama visiems dalyviams. Kadangi ESF+ veika vykdoma pagal pasidalijamojo valdymo principą, valstybės narės raginamos neįtraukti papildomų taisyklių arba nekeisti esamų taisyklių, nes dėl to paramos gavėjui būtų sudėtingiau naudotis lėšomis ir gali būti vėluojama apmokėti sąskaitas faktūras; [84 pakeit.]**

⁽¹⁸⁾ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

⁽¹⁹⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁽²⁰⁾ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁽²¹⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁽²²⁾ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

⁽²³⁾ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- (51) **kadangi** šio reglamento tikslo, t. y. tikslo, kuriuo siekiama didinti darbo rinkų veiksmingumą ir skatinti galimybes rasti kokybišką darbo vietą, suteikti daugiau galimybių švietis ir mokytis ir gerinti švietimo bei mokymo, mokymo ir priežiūros kokybę, skatinti socialinę įtrauktį, lygias galimybes, skatinti sveikatinimą ir mažinti panaikinti skurdą, įskaitant veiksmus pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalį ir sveikatos dalį, valstybės narės negali deramai pasiekti ir to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, todėl **lygmeniu**, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali ~~priimti~~ **patvirtinti** priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti; **[85 pakeit.]**
- (52) siekiant iš dalies pakeisti tam tikras neesmines šio reglamento nuostatas, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl rodiklius reglamentuojančių priedų keitimo ir papildymo. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽²⁴⁾ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (53) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Įgyvendinimo įgaliojimais, susijusiais su galutinių gavėjų struktūrinio tyrimo modeliu, turėtų būti naudojama vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽²⁵⁾ 4 straipsnyje nustatyta patariamąja procedūra, atsižvelgiant į šio modelio pobūdį,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I dalis

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu sukuriama „Europos socialinis fondas +“ (ESF+). **ESF+ sudaro trys dalys: dalis, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, užimtumo ir socialinių inovacijų dalis ir sveikatos dalis.**

~~Jame~~ **Šiame reglamente** nustatomi ESF+ tikslai, 2021–2027 m. biudžetas, jo vykdymo metodai, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės, **kurios papildoma bendrąsias taisykles, taikomas ESF + pagal Reglamentą (ES) .../... [naujasis BNR]. [86 pakeit.]**

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) papildomos priemonės – maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos skirstymą papildantys veiksmai, kuriais siekiama mažinti socialinę atskirtį **ir panaikinti skurdą**, pavyzdžiui, asmenų siuntimas socialinėms ~~paslaugoms~~ **paslaugoms ir psichologinei pagalbai** gauti ir ~~socialinių tokių~~ **socialinių tokių** paslaugų **teikimas, reikiamos informacijos apie viešąsias paslaugas** teikimas arba konsultavimas namų ūkio biudžeto tvarkymo klausimais;

⁽²⁴⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 13.

⁽²⁵⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- 2) asocijuotoji šalis – trečioji valstybė, sudariusi su Sąjunga susitarimą, kuriuo jai suteikiama teisė pagal 30 straipsnį dalyvauti ESF+ užimtumo ir socialinių inovacijų dalyje ir sveikatos dalyje;
- 3) pagrindinė materialinė pagalba – pagrindinius asmens oraus gyvenimo poreikius patenkinančios prekės, pavyzdžiui, drabužiai, higienos reikmenys, **įskaitant moterų higienos reikmenis**, ir mokyklinės prekės;
- 4) derinimo operacija – Sąjungos biudžeto lėšomis remiami veiksmai, įskaitant atliekamus derinimo priemonėmis pagal Finansinio reglamento 2 straipsnio 6 punktą, kuriais negrąžintinos paramos formos ir (arba) Sąjungos biudžeto finansinės priemonės derinamos su plėtros ar kitų viešųjų finansų įstaigų, taip pat komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiamos grąžintinos paramos formomis;
- 5) bendrieji trumpojo laikotarpio rezultato rodikliai – bendrieji rezultato rodikliai, kurie parodo poveikį per keturias savaites nuo dienos, kai asmuo nustojo dalyvauti vykdant remiamus veiksmus (nebetaikymo data);
- 6) bendrieji ilgesnio laikotarpio rezultato rodikliai – bendrieji rezultato rodikliai, kurie parodo poveikį praėjus ~~šešioms savaitėms~~ **šešioms ir dvylikai mėnesių** nuo dienos, kai asmuo nustojo dalyvauti vykdant remiamus veiksmus;
- 7) maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos įsigijimo išlaidos – faktinės išlaidos, susijusios su paramos gavėjo įsigytu maistu ir (arba) pagrindine materialine pagalba, neapsiribojant maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos kainomis;
- 7a) **tarpvalstybinės partnerystės (užimtumo ir socialinių inovacijų dalyje) – nuolatinės valstybinių užimtumo tarnybų, pilietinės visuomenės ar socialinių partnerių bendradarbiavimo struktūros, veikiančios bent dviejose valstybėse narėse;**
- 8) galutinis gavėjas – labiausiai skurstantis asmuo ar skurstantys asmenys, gaunantis (-ys) 4 straipsnio 1 dalies xi punkte nustatytą paramą;
- 9) sveikatos krizė – bet kuri krizė, kuri paprastai suprantama kaip grėsmė sveikatai ir dėl kurios valdžios institucijos netikrumo sąlygomis turi imtis skubių veiksmų;
- 10) teisės subjektas – fizinis ar juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal nacionalinę teisę, Sąjungos teisę arba tarptautinę teisę, turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikdamas savo vardu naudotis teisėmis ir turėti pareigų;
- 11) mikrofinansavimas apima garantijas, mikrokreditus, nuosavą kapitalą ir kvazinuosavą kapitalą, teikiamus drauge su verslo plėtros paslaugomis, pavyzdžiui, individualiomis konsultacijomis, mokymu ir mentoryste, kurios yra skirtos asmenims ir labai mažoms įmonėms, kuriems yra sunku gauti paskolą profesinei ir (arba) pajamų duodančiai veiklai vykdyti;
- 12) labai maža įmonė – įmonė, kurioje dirba mažiau nei 10 darbuotojų ir kurios metinė apyvarta ar balansas neviršija 2 000 000 EUR;
- 13) labiausiai skurstantys asmenys – fiziniai asmenys, ~~atskiri~~ **(pavieniai** asmenys, šeimos, namų ūkiai ar tokių asmenų grupės), **įskaitant vaikus ir benamius**, kurie pagal nacionalinių kompetentingų institucijų nustatytus (konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir vengiant interesų konfliktų) ir nacionalinių kompetentingų institucijų patvirtintus objektyvius kriterijus įvardijami ar pripažįstami remtiniais, ir šie kriterijai gali apimti elementus, kurie leidžia nukreipti pagalbą labiausiai skurstantiems asmenims tam tikrose geografinėse vietovėse;
- 14) pamatinė vertė – vertė bendrųjų ir konkrečios programos rezultatų rodiklio tikslams nustatyti, kuri yra grindžiama esamomis ar ankstesnėmis panašiomis intervencinėmis priemonėmis;

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- 15) socialinė įmonė – **socialinės ekonomikos** įmonė, nepriklausomai nuo jos teisinės formos, arba fizinis asmuo, ~~kuris~~ **kuris (-i)**:
- a) pagal savo įstatus, statutą ar bet kokią kitą teisinį dokumentą, kuriais pagal jų buveinės valstybės narės taisykles jiems gali būti numatyta atsakomybė, siekia pagrindinio socialinio tikslo – išmatuojamo ir teigiamo socialinio poveikio, **įskaitant poveikį aplinkai**, o ne pelno kitiems tikslams, ir kurie teikia socialinės gražos duodančias paslaugas arba gamina socialinės gražos duodančias prekes ir (arba) gamina prekes arba teikia paslaugas tokiu būdu, kad būtų siekiama socialinio tikslo;
  - b) ~~naudoja~~ **pakartotinai investuoja didžiąją dalį savo pelno** pirmiausia pagrindiniam socialiniam tikslui siekti ir yra nustatę iš anksto apibrėžtas procedūras ir taisykles, taikytinas bet kuriam pelno paskirstymui, kuriomis užtikrinama, kad toks paskirstymas netrukdytų siekti pagrindinio socialinio tikslo;
  - c) yra versliai, **demokratiškai, vadovaujantis dalyvavimo principu**, atskaitingai ir skaidriai administruojami, visų pirma įtraukiant darbuotojus, klientus ir suinteresuotuosius subjektus, kuriems jų verslo veikla daro poveikį;
- 15a) **socialinės ekonomikos įmonės – įvairių tipų įmonės ir subjektai, patenkantys į socialinės ekonomikos sritį, pvz., kooperatyvai, savidraudos įmonės, asociacijos, fondai, socialinės įmonės ir kitų tipų įmonės, kurių veikla reglamentuojama pagal atskirų valstybių narių įstatymus ir kurios grindžiamos asmens ir socialinių tikslų viršenybe prieš kapitalą, demokratinį valdymą, solidarumą ir pakartotinį didžiosios pelno arba pertekliaus dalies investavimą;**
- 16) socialinės inovacijos – veikla, **įskaitant kolektyvinę veiklą**, kurios tikslai ir poreikiai yra socialiniai, visų pirma tokia veikla, kuri yra susijusi su naujų idėjų (produktų, paslaugų, **praktikų** ir modelių), kurios kartu tenkina socialinius poreikius ir kuria naujus socialinius santykius ar bendradarbiavimą, **be kita ko, tarp viešųjų, trečiojo sektoriaus organizacijų, t. y. savanorių ir bendruomeninių organizacijų, ir socialinės ekonomikos įmonių**, kūrimu ir įgyvendinimu, tokiu būdu teikiant naudą visuomenei ir skatinant jos gebėjimą veikti;
- 17) socialiniai eksperimentai – politikos intervencinės priemonės, kuriomis teikiamas novatoriškas atsakas į socialinius poreikius, kurios įgyvendinamos nedideliu mastu ir tokiomis sąlygomis, kuriomis galima įvertinti jų poveikį, prieš įgyvendinant jas kitomis aplinkybėmis, **įskaitant kitas geografines vietas ir sektorius**, ar platesniu mastu, jei rezultatai pasiteisintų;
- 18) bendrieji gebėjimai – žinios, įgūdžiai ir kompetencijos, kurių reikia kiekvienam žmogui, bet kurio jų gyvenimo etapu siekiančiam save realizuoti ir tobulinti, įsidarbinti, dalyvauti visuomenės gyvenime ir būti aktyviu piliečiu. Bendrieji gebėjimai yra šie: raštingumo; daugiakalbystės; matematikos, gamtos mokslų, technologijų, **menų** ir inžinerijos; skaitmeniniai; **žiniasklaidos**; asmeniniai, socialiniai ir mokymosi mokytis; pilietybės; verslumo; (**tarp**) kultūrinio sąmoningumo ir **raiškos bei kritinio mąstymo**;
- 19) trečioji valstybė – valstybė, kuri nėra Europos Sąjungos narė.;
- 19a) **nepalankias sąlygas turinčios grupės – tikslinės grupės, kuriose dideliu skaičiumi žmonių gresia skurdo, diskriminacijos ar socialinės atskirties grėsmė, įskaitant (bet ne tik) etnines mažumas, pavyzdžiui, romus, trečiųjų šalių piliečius, įskaitant migrantus, vyresnio amžiaus asmenis, vaikus, vienišas motinas ar vienišus tėvus, neįgalius asmenis arba lėtinėmis ligomis sergančius asmenis;**
- 19b) **mokymasis visą gyvenimą – įvairių formų mokymasis (formalusis, neformalusis ir savišvieta), vykstantis visais gyvenimo etapais, įskaitant ikimokyklinį ugdymą, bendrąjį lavinimą, profesinį rengimą ir mokymą, aukštąjį mokslą ir suaugusiųjų švietimą, ir padedantis gerinti žinias, įgūdžius, kompetencijas ir galimybes dalyvauti visuomenės veikloje.**

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

2. Reglamento (ES) .../... [naujasis BNR] [2] straipsnyje pateiktos terminų apibrėžtys ~~taip pat~~ taikomos ESF+ daliai, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas.

2a. Reglamento (ES) Nr. 2018/1046 2 straipsnyje pateiktos terminų apibrėžtys taip pat taikomos užimtumo ir socialinių inovacijų daliai bei sveikatos daliai taikant tiesioginio ir netiesioginio valdymo būdus. [87 pakeit.]

3 straipsnis

Bendrieji tikslai ir vykdymo metodai

~~Atsižvelgiant į principus, išdėstytus Europos socialinių teisių ramstyje, kurį 2017 m. lapkričio 17 d. paskelbė Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, ESF+ siekiama padėti valstybėms narėms pasiekti didelį užimtumo lygį, užtikrinti tinkamą padeda valstybėms narėms (nacionaliniu, regionų ir vietos lygmeniu) ir Sąjungai sukurti įtraukias visuomenes, pasiekti didelį kokybiško užimtumo lygį, užtikrinti darbo vietų kūrimą, kokybišką ir įtraukų švietimą ir mokymą, lygias galimybes, panaikinti skurdą, įskaitant vaikų skurdą, užtikrinti socialinę įtrauktį ir integraciją, socialinę sanglaudą, socialinę apsaugą ir turėti kvalifikuotų ir lanksčių atsparių darbuotojų, pasirengusių ateities darbo rinkai.~~

ESF+ turi atitikti Europos Sąjungos sutartis ir Chartiją, vadovautis Europos socialinių teisių ramstyje išdėstytais principais, ir taip prisidėti prie Sąjungos tikslų stiprinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą pagal SESV 174 straipsnį ir Sąjungos bei jos valstybių narių įsipareigojimo įgyvendinti darnaus vystymosi tikslus ir Paryžiaus susitarime nustatytus įsipareigojimus.

ESF + remia ir papildo valstybių narių politiką ir teikia jai pridėtinės vertės, kad būtų užtikrintos lygios galimybės, **vienodos** galimybės įsidarbinti, **mokymasis visą gyvenimą, kokybiškos ir** tinkamos darbo sąlygos, socialinė apsauga, **integracija** ir įtrauktis, **skurdo, įskaitant vaikų skurdą, panaikinimas, investicijos į vaikus ir jaunimą, nediskriminavimas, lyčių lygybė, galimybė naudotis pagrindinėmis paslaugomis** ir aukšto lygio žmonių sveikatos apsauga. [88 pakeit.]

Fondo parama įgyvendinama:

- a) taikant pasidalijamąjį valdymą, skirtą pagalbai, atitinkančiai 4 straipsnio 1 dalyje išvardytus konkrečius tikslus (ESF+ dalis, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas), ir
- b) taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą, skirtą pagalbai, atitinkančiai 4 straipsnio 1 dalyje ir 23 straipsnyje išvardytus tikslus (užimtumo ir socialinių inovacijų dalis), ir pagalbai, atitinkančiai 4 straipsnio 1 ir 3 dalyse ir 26 straipsnyje išvardytus tikslus (sveikatos dalis).

4 straipsnis

Konkretūs tikslai

1. ESF+ remia šiuos konkrečius tikslus užimtumo, švietimo, **judumo**, socialinės įtraukties, **skurdo panaikinimo** ir sveikatos politikos srityse ir tokiu būdu taip pat padeda siekti Reglamente (ES) .../... [naujasis BNR] [4] straipsnyje išdėstyto politikos tikslo – „Socialiai atsakingesnė Europa. Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimas“:

- i) suteikti daugiau galimybių ~~įsidarbinti~~ visiems darbo ieškantiems asmenims, **ilgalaikiams bedarbiams, ekonominiu požiūriu neveikliems žmonėms ir nepalankioje padėtyje esančioms grupėms**, visų pirma ~~jaunimui~~ **nuo darbo rinkos labiausiai atskirtiems asmenims, kokybiškai įsidarbinti ir ilgalaikiams bedarbiams, taip pat neveikliems žmonėms, naudotis aktyvumo darbo rinkoje skatinimo priemonėmis, visų pirma specialiomis jaunimui skirtomis priemonėmis, ypač įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą, ir** propaguoti **užimtumą**, savarankišką darbą, **verslumą** ir socialinę ekonomiką;
- ii) modernizuoti darbo rinkos institucijas ir jų teikiamas paslaugas, siekiant įvertinti ir numatyti reikalingus įgūdžius ir užtikrinti, kad konkrečiai pritaikyta pagalba ir parama būtų teikiama laiku ir atitiktų darbo rinkos poreikius bei su profesinės veiklos keitimu ir judumu susijusius poreikius;

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- iii) skatinti moteris dalyvauti darbo rinkoje, sudaryti sąlygas lengviau derinti profesinį **siekti profesinės karjeros, skatinti vienodo užmokesčio už vienodą darbą principo taikymą, geresnę profesinio ir asmeninio gyvenimą, įskaitant asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, ypač daug dėmesio skiriant vienišoms motinoms ir vienišiemis tėvams, taip pat vienodas galimybes naudotis įperkamos, įtraukiomis ir kokybiškomis vaikų priežiūros paslaugomis, ikimokyklinio ugdymo, vyresnio amžiaus asmenų priežiūros bei kitomis priežiūros paslaugomis ir parama; ir siekti sveikos ir gerai pritaiktos darbo aplinkos, kurioje būtų sumažinta rizika mažinami pavojai sveikatai ir ligų rizika**, skatinti darbuotojus, įmones ir verslininkus prisitaikyti prie pokyčių, **persikvalifikuoti**, o vyresnius žmones – aktyviai ir sveikai gyventi;
- iv) didinti švietimo ir mokymo sistemų kokybę, **įtraukti** ir rezultatyvumą ir stiprinti jų ryšį su darbo rinka, kad būtų galima paprasčiau įgyti bendrųjų gebėjimų, įskaitant **verslumo ir skaitmeninius įgūdžius, ir pripažinti neformalųjį mokymąsi ir savišvietą, skatinti e. įtraukti ir palengvinti perėjimą iš švietimo sistemos į darbo rinką, siekiant atspindėti socialinius ir ekonominius reikalavimus;**
- v) skatinti, kad visi, visų pirma nepalankias sąlygas turinčios grupės **ir slaugytojai**, turėtų vienodas galimybes gauti kokybišką **aukštos kokybės, įperkamų** ir įtraukių švietimo ir mokymo paslaugų ir užbaigti mokslą, pradedant ikimokykliniu ugdymu, **nuo ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros, bendrojo lavinimo ir priežiūra, taip pat bendruoju išsilavinimu profesinio mokymo iki aukštojo mokslo ir profesiniu mokymu suaugusiųjų švietimo ir baigiant aukštojo mokslo ir suaugusiųjų švietimu, be kita ko, remiant mokymo, sprendžiant mokyklos nebaigimo klausimą, skatinant dualinių mokymo sistemų įvedimą, pameistrystes**, judumą mokymosi tikslais **visiems ir neįgalių asmenų galimybes mokyti;**
- vi) skatinti mokymąsi visą gyvenimą, visų pirma siekti, kad visi turėtų lanksčių kvalifikacijos kėlimo ir persikvalifikavimo galimybių ir **verslumo bei skaitmeninių įgūdžių**, geriau numatyti pokyčius ir naujų įgūdžių reikalavimus, grindžiamus darbo rinkos poreikiais, sudaryti sąlygas keisti profesinę veiklą ir skatinti profesinį judumą **bei aktyvų dalyvavimą visuomenėje;**
- vii) skatinti aktyvią įtrauktį, siekiant propaguoti lygias galimybes, **nediskriminavimą** ir aktyvų dalyvavimą ir gerinti įsidarbinamumą, **ypač nepalankias sąlygas turinčių grupių;**
- viii) skatinti **ilgalaikę** trečiųjų valstybių piliečių ir ~~marginalizuotų bendruomenių, pavyzdžiui, romų, įskaitant migrantus~~, socialinę ir ekonominę integraciją;
- viii) **kovoti su marginalizuotų bendruomenių, pavyzdžiui, romų, diskriminacija ir skatinti jų socialinę ir ekonominę integraciją;**
- ix) suteikti daugiau vienodų galimybių už prieinamą kainą laiku gauti kokybiškų, **prieinamų** ir tvarių paslaugų, **įskaitant aprūpinimo būstu paslaugas ir į asmenį orientuotas sveikatos priežiūros ir susijusias priežiūros paslaugas;** modernizuoti **socialinio draudimo institucijas, viešąsias užimtumo tarnybas**, socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties sistemas, be kita ko, siekti, kad būtų socialinės apsaugos galimybių **užtikrinant vienodas socialinės apsaugos galimybes, visų pirma vaikams, palankių sąlygų neturintiems asmenims ir labiausiai skurstantiems asmenims;** gerinti sveikatos priežiūros sistemų ir ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumą, **taip pat ir neįgaliesiems**, rezultatyvumą ir tvarumą;
- ixa) didinti neįgaliųjų prieigos galimybes, siekiant sustiprinti jų integraciją į darbo rinką, švietimo ir mokymo sistemas;
- x) skatinti žmonių, **kurie skursta arba** kuriems gresia skurdas **ir (arba)** ar socialinė atskirtis, įskaitant ~~pačias nepalankiausias sąlygas turinčius labiausiai skurstančius~~ asmenis ir vaikus, socialinę integraciją;
- xi) mažinti materialinį nepriteklį ~~pačias nepalankiausias sąlygas turintiems asmenims labiausiai skurstančių asmenų materialinį nepriteklį~~ teikiant pagalbą maistu ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą, įskaitant papildomas priemones, **kuriomis siekiama užtikrinti jų socialinę įtrauktį, ypač daug dėmesio skiriant pažeidžiamoje padėtyje esantiems vaikams.**

2. Vykdam veiksmus, įgyvendinamus pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, kuriais siekiama konkrečių tikslų, nurodytų 1 dalyje, ESF+ taip pat ~~padeda siekti~~ **siekia padėti siekti** kitų politikos tikslų, išdėstytų Reglamente (ES) .../... [naujasis BNR] [4] straipsnyje, visų pirma tikslų, susijusių su:

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

1. pažangesne Europa: ugdyti pažangiosios specializacijos įgūdžius ir bazinių didelio poveikio technologijų įgūdžius, vykdyti pramonės pertvarką, sektoriams bendradarbiauti įgūdžių ir verslininkystės srityje, rengti mokslo darbuotojų mokymus, skatinti aukštojo mokslo institucijų, profesinio mokymo įstaigų, mokslinių tyrimų ir technologijų centrų, **medicinos ir sveikatos priežiūros centrų**, įmonių ir grupių tinklaveiką ir partnerystę ir remti labai mažas, mažasias ir vidutines įmones bei socialinę ekonomiką, **atsižvelgiant į valstybėse narėse taikomus socialinės ekonomikos įstatymus ir sistemas**;
  2. žalesne, mažai anglies dioksido naudojančia Europa: tobulinti švietimo ir mokymo sistemas, siekiant pritaikyti įgūdžius ir kvalifikacijas, **didinti gyventojų informuotumą apie darnų vystymąsi ir gyvenimo būdą**, kelti visų asmenų, įskaitant darbuotojus, kvalifikaciją ir sukurti naujų darbo vietų aplinkos apsaugos, klimato ir energetikos bei, **žiedinės ekonomikos ir bioekonomikos sektoriuose**.
- 2a. *Sąjunga, labiau priartėjusia prie piliečių: mažinti skurdą ir įgyvendinti socialinės įtraukties priemones, atsižvelgiant į miesto, kaimo ir pakrančių teritorijų ypatybes, siekiant kovoti su socialine ir ekonomine nelygybe miestuose ir regionuose;*
- 2b. *pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalį, ESF+ remia Sąjungos priemonių, politikos ir atitinkamų teisės aktų kūrimą, įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą ir skatina įrodymais grindžiamą politikos formavimą, socialines inovacijas ir socialinę pažangą bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, pilietinės visuomenės organizacijomis ir viešosiomis bei privačiomis įstaigomis (1-as konkretus tikslas); jis remia savanorišką darbuotojų geografinį judumą teisingomis sąlygomis ir didina užimtumo galimybes (2-as konkretus tikslas); jis skatina užimtumą ir socialinę įtrauktį didindamas labai mažų įmonių ir socialinės ekonomikos įmonių, ypač pažeidžiamų žmonių, galimybes gauti mikrofinansavimą (3-as konkretus tikslas).*
3. Pagal ESF+ sveikatos dalį remiamas sveikatinimo skatinimas **remiama žmonių aukšto lygio sveikatos apsauga** ir ligų prevencija, **be kita ko, skatinant fizinį aktyvumą ir švietimą sveikatos klausimais**, padedama didinti sveikatos sistemų rezultatyvumą, prieinamumą ir tvarumą ir užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų saugumą, mažinami sveikatos skirtumai **netolygumai, ilginama tikėtina gyvenimo trukmė nuo gimimo**, piliečiai apsaugomi nuo tarpvalstybinių grėsmių sveikatai, **stiprinama ligų prevencija ir ankstyva diagnostika bei sveiko gyvenimo būdo skatinimas visą gyvenimą, taip pat stiprinami ir remiami ES sveikatos su sveikata susiję ES teisės aktai, įskaitant aplinkos sveikatos srityje, ir skatinamas sveikatos aspektų integravimas į Sąjungos visų sričių politiką. Sąjungos sveikatos politika turėtų būti grindžiama DVT, siekiant užtikrinti, kad Sąjunga ir valstybės narės pasiektų 3-čiąją DVT „Užtikrinti sveiką gyvenseną ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę“. [89 pakeit.]**

5 straipsnis

Biudžetas

1. 2021–2027 m. ESF+ bendras finansinis paketas yra ~~101 174 000 000 EUR~~ **106 781 000 000 EUR 2018 m. kainomis (120 457 000 000 EUR dabartinėmis kainomis)**.
2. ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, pagal „Investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą“ tikslą skiriama finansinio paketo dalis yra ~~100 000 000 000 EUR dabartinėmis kainomis arba 88 646 194 590 EUR 2018 m. kainomis~~ **105 686 000 000 EUR 2018 m. kainomis (119 222 000 000 EUR dabartinėmis kainomis)**, iš kurios **kurių** 200 000 000 EUR dabartinėmis kainomis arba 175 000 000 EUR 2018 m. kainomis skiriama tarptautiniam bendradarbiavimui, kuriuo remiami 23 straipsnio i punkte nurodyti novatoriški sprendimai, **5 900 000 000 EUR skiriama priemonėms pagal 10a straipsnyje nurodytą Europos vaiko garantijų programą** ir 400 000 000 EUR dabartinėmis kainomis arba 376 928 934 EUR 2018 m. kainomis kaip papildomas finansavimas skiriama atokiausiems regionams, nustatytiems SESV 349 straipsnyje, ir NUTS 2 lygio regionams, atitinkantiems 1994 m. Stojimo akto 6 protokolo 2 straipsnyje nustatytus kriterijus.
3. 2021–2027 m. užimtumo ir socialinių inovacijų dalies ir sveikatos dalies finansinis paketas yra ~~1 174 000 000 EUR~~ **1 095 000 000 EUR 2018 m. kainomis (1 234 000 000 EUR dabartinėmis kainomis)**.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

4. 3 dalyje nurodyta suma preliminariai paskirstoma taip:
- 675 000 000 EUR 2018 m. kainomis** (761 000 000 EUR *dabartinėmis kainomis*) – užimtumo ir socialinių inovacijų daliai įgyvendinti;
  - ~~413 000 000 EUR~~ **420 000 000 EUR 2018 m. kainomis** (**473 000 000 EUR dabartinėmis kainomis arba 0,36 proc. 2021–2027 m. DFP**) – sveikatos daliai įgyvendinti.
5. 3 ir 4 dalyse nurodytos sumos taip pat gali būti panaudotos teikiant programai įgyvendinti skirtą techninę ir administracinę paramą, kaip antai parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklą, įskaitant institucines informacinių technologijų sistemas. [90 pakeit.]

6 straipsnis

Vyrų ir moterų **Lyčių** lygybė, lygios galimybės ir nediskriminavimas

1. Pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, įgyvendinant visas programas ir vykdančias pagal užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalis remiamus veiksmus jų rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo etapais užtikrinama vyrų ir moterų **lyčių** lygybė. Be to, įgyvendinant programas ir vykdančias veiksmus jų rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo etapais **remiami konkretūs veiksmai, kuriais siekiama didinti moterų dalyvavimą profesiniame gyvenime ir padėti joms tobulėti profesinėje srityje, taip pat suderinti profesinį ir asmeninį gyvenimą**, siekiama lygių galimybių visiems, nediskriminuojant dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios **ar sveikatos būklės**, amžiaus ~~arba~~ ar seksualinės orientacijos, **be kita ko, užtikrinant neįgalųjų galimybes naudotis IRT, ir tokiu būdu didinti socialinę įtrauktį ir mažinti nelygybę**.
2. Valstybės narės ir Komisija taip pat remia bet kuriuos ESF+ tikslus atitinkančius konkrečius tikslinius veiksmus, kuriais raginama laikytis 1 dalyje nurodytų principų, įskaitant perėjimą nuo ~~stacionarinės/~~ institucinės globos prie globos šeimoje ar bendruomenėje **ir geresnių prieigos sąlygų visiems neįgaliesiems sudarymą**. [91 pakeit.]

II dalis. Įgyvendinimas pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas

I skyrius

Bendrosios nuostatos dėl programavimo

7 straipsnis

Nuoseklumas ir paramos telkimas pagal temas

1. Valstybės narės sutelkia ESF+ išteklius, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, intervencinėms priemonėms, kuriomis sprendžiami uždaviniai, nustatyti jų nacionalinėse reformų programose, Europos semestre ir atitinkamose konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose, priimtose pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį, ir atsižvelgia į Europos socialinių teisių ramstyje nustatytus principus ir teises, **socialinių rodiklių suvestinę pagal Europos semestrą ir į regioninius ypatumus, taip prisidėdamos prie Sąjungos tikslų, nustatytų SESV 174 straipsnyje, susijusių su ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos stiprinimu ir visiškai atitinkančių Paryžiaus susitarimą ir JT darnaus vystymosi tikslus**.

Valstybės narės ir, kai tinkama, Komisija tiek planavimo, tiek įgyvendinimo etapu vykdydamos veiklą, susijusią su ESF+ ir kitais Sąjungos fondais, programomis ir priemonėmis, kaip antai **Europos regioninės plėtros fondu (ERDF), Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu (EGF), Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondu, programa „InvestEU“, programa „Kūrybiška Europa“, Teisių ir vertybių priemonė, programa „Erasmus“**, Prieglobsčio ir migracijos fondu ~~ir~~, **ES romų integracijos nacionalinių strategijų bendraisiais principais po 2020 m.**, reformų rėmimo programa, įskaitant reformų įgyvendinimo priemonę ir techninės paramos priemonę, siekia sinergijos ir užtikrina koordinavimą, papildomumą ir nuoseklumą. Valstybės narės ir, kai tinkama, Komisija, siekdamos išvengti pastangų dubliavimo ir užtikrinti už įgyvendinimą atsakingų ~~subjektų~~ **vadovaujančiųjų institucijų** glaudų bendradarbiavimą, optimizuoja koordinavimo mechanizmus, kad **būtų taikomi integruoti metodai** ir paramos veiksmai būtų nuoseklūs ir sklandūs.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

2. Valstybės narės skiria atitinkamą ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, sumą atitinkamose konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose, priimtose pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį, ir Europos semestre nustatytiems uždaviniams, patenkantiems į ESF+ aprėptį, spręsti, kaip nustatyta šio reglamento 4 straipsnyje.

3. Valstybės narės skiria ne mažiau nei ~~25~~ **27** proc. savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, 4 straipsnio 1 dalies ~~vii–xi~~ **vii–x** punktuose nustatytiems konkrečioms socialinės įtraukties politikos srities tikslams, įskaitant trečiųjų valstybių piliečių socialinės ir ekonominės integracijos skatinimą.

3a. Laikantis 4 straipsnio 1 dalies vii–x punktuose nustatytų konkrečių socialinės įtraukties politikos tikslų, valstybės narės skiria bent 5 proc. savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, tiksliniams veiksams, kuriais siekiama įgyvendinti Europos vaiko garantiją ir užtikrinti vaikams vienodas galimybes gauti nemokamas sveikatos priežiūros, švietimo ir vaikų priežiūros paslaugas, gyventi deramame būste ir tinkamai maitintis.

4. **Be minimalaus bent 27 proc. ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, paskirstymo konkrečioms 4 straipsnio 1 dalies vii–x punktuose nustatytiems tikslams,** valstybės narės skiria ne mažiau nei ~~2~~ **3** proc. savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, 4 straipsnio 1 dalies ~~x ir xi~~ **punkte** punktuose nustatytam konkrečiam tikslui, susijusiam su **labiausiai skurstančių asmenų socialine įtrauktimi ir (arba)** materialiniu nepriteklumi.

Tinkamai pagrįstais atvejais, į išteklius, paskirstytus 4 straipsnio 1 dalies ~~x~~ punkte nustatytam konkrečiam tikslui, kuriuo siekiama padėti nepalankiausias sąlygas turintiems asmenims, gali būti atsižvelgta tikrinant, ar laikomasi šios dalies pirmoje pastraipoje nustatyto ne mažiau nei 2 proc. minimalaus paskirstymo reikalavimo.

5. Valstybės narės, kurių niekur nesimokančio ir nedirbančio 15–29 metų jaunimo lygis 2019 m. Eurostato duomenimis ~~viršija Sąjungos vidurkį~~, ne mažiau nei ~~10~~ **3** proc. savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, ~~2021–2025 m.~~ skiria tiksliniams veiksams ir struktūrinėms reformoms, kuriais ~~būtų~~ remiamas jaunimo užimtumas ir perėjimas iš švietimo sistemos į darbo rinką, reintegracija į švietimo ar mokymo sistemas ir antros galimybės mokytis suteikimas, visų pirma įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą.

Valstybės narės, kurių niekur nesimokančio, nedirbančio ir mokymuose nedalyvaujančio (NEET) 15–29 metų jaunimo lygis 2019 m. Eurostato duomenimis viršija Sąjungos vidurkį, arba kai jų NEET rodiklis viršija 15 proc. ribą, ne mažiau nei 15 proc. savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, programavimo laikotarpio 2021–2025 m. skiria pirmiau minėtiems veiksams ir struktūrinių reformų priemonėms, ypatingą dėmesį skirdamos tiems regionams, kuriuose šis rodiklis didesnis, ir atsižvelgdamos į regionų skirtumus.

Pagal Reglamento .../... [naujasis BNR] [14] straipsnį vidurio laikotarpiu programuojant ESF+ išteklius, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, 2026 ir 2027 metams, valstybės narės, kurių niekur nesimokančio ir nedirbančio 15–29 metų jaunimo lygis 2024 m. Eurostato duomenimis viršija Sąjungos vidurkį **arba kai jų NEET rodiklis viršija 15 proc. ribą**, 2026 ir 2027 metais šiems veiksams **arba struktūrinių reformų priemonėms** skiria ne mažiau nei ~~10~~ **15** proc. savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas.

Pirmoje ~~Antroje~~ ir ~~antroje~~ **trečioje** pastraipose nustatytas sąlygas atitinkantys atokiausi regionai savo programose pirmoje pastraipoje nustatytiems tiksliniams veiksams skiria ne mažiau nei 15 proc. ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas. Į šį skirstymą atsižvelgiama tikrinant, ar nacionaliniu lygmeniu laikomasi pirmoje ir antroje pastraipose nustatyto mažiausio procentinio dydžio. **Šis skirstymas nepakeičia atokiausių regionų infrastruktūrai ir vystymuisi reikalingų lėšų.**

Įgyvendindamos tokius veiksmus valstybės narės teikia pirmenybę neveikliam ir ilgą laiką nedirbančiam jaunimui ir imasi tikslinių informavimo priemonių.

6. 2–5 dalys netaikomos konkrečioms papildomoms lėšoms, kurias gavo atokiausi regionai ir NUTS 2 lygio regionai, atitinkantys 1994 m. Stojimo akto 6 protokolo 2 straipsnyje nustatytus kriterijus.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

7. 1–5 dalys netaikomos techninei paramai. [92 pakeit.]

7a straipsnis

Pagrindinių teisių paisymas

Valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad įgyvendinant fondų paramą būtų gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos.

Bet kokios išlaidos, skirtos veiksmui, kuris neatitinka Chartijos, nėra tinkamos finansuoti pagal Reglamento (ES) .../... [naujasis BNR] [58 straipsnis 2 dalis] ir Deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 240/2014. [93 pakeit.]

8 straipsnis

Partnerystė

1. Pagal Reglamento (ES) .../... [naujasis BNR] [6 straipsnis] ir Deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 240/2014, kiekviena valstybė narė, bendradarbiaudama su vietos ir regionų valdžios institucijomis, užtikrina tinkamą prasingą socialinių partnerių, ir pilietinės visuomenės organizacijų, lygybės įstaigų, nacionalinių žmogaus teisių institucijų ir kitų atitinkamų arba atstovaujamųjų organizacijų dalyvavimą planuojant ir įgyvendinant užimtumo, švietimo, nediskriminavimo ir socialinės įtraukties politikos tikslus veiksmus ir iniciatyvas, remiamus ESF+ dalimi, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas. Toks dalyvavimas yra įtraukus ir prieinamas neįgaliesiems.

2. Valstybės narės kiekvienoje programoje skiria atitinkamą bent 2 proc. ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, sumą socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės organizacijų pajėgumams stiprinti Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis rengiant mokymus, kuriant tinklų kūrimo priemones ir stiprinant socialinį dialogą bei remiant socialinių partnerių bendrai vykdomą veiklą. [94 pakeit.]

9 straipsnis

Materialinio nepritekliaus mažinimas

7 straipsnio 4 dalyje nurodyti ištekliai, susiję su labiausiai skurstančių asmenų socialine įtrauktimi ir (arba) materialiniu nepriteklumi, turi būti programuojami pagal konkretų prioritetą ar programą. Nustatoma ne mažesnė kaip 85 proc. šio prioriteto arba programos bendro finansavimo norma. [95 pakeit.]

10 straipsnis

Parama jaunimo užimtumui

Parama pagal 7 straipsnio 5 dalį turi būti programuojama pagal konkretų prioritetą arba programą 4 straipsnio 1 dalies i punkte nustatytiems konkretiems tikslams remti. [96 pakeit.]

10a straipsnis

Parama Europos vaikų garantijai

Parama pagal 7 straipsnio 3a dalį programuojama remiantis konkrečiu prioritetu arba programa, kurie atspindi 2013 m. Europos Komisijos rekomendaciją dėl investicijų į vaikus. Ja remiamas vaikų skurdo ir socialinės atskirties problemos sprendimas pagal 4 straipsnio 1 dalies vii–x punktuose nurodytus konkrečius tikslus. [97 pakeit.]

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

11 straipsnis

Parama, skiriama atsižvelgiant į atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas

Veiksmai, kuriais siekiama išspręsti atitinkamose konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose ir Europos semestre nustatytus uždavinius, kaip nurodyta 7 straipsnio 2 dalyje, turi būti programuojami atsižvelgiant į ~~vieną ar kelis~~ **bet kuriuos 4 straipsnio 1 dalyje nurodytus konkrečius prioritetus tikslus. Valstybės narės užtikrina papildomumą, nuoseklumą, koordinavimą ir sąveiką su Europos socialinių teisių ramsčiu.**

Turi būti užtikrinamas pakankamas lankstumas vadovujančiosios institucijos lygmeniu, kad būtų galima nustatyti ESF+ investicijų prioritetus ir sritis, atsižvelgiant į konkrečius vietas ir regioninius uždavinius. [98 pakeit.]

11a straipsnis

Integruota teritorinė plėtra

1. ESF+ lėšomis gali būti remiamas integruotas teritorijų vystymas įgyvendinant programas pagal abu tikslus, nurodytus Reglamento (ES) .../... [naujasis BNR] [4 straipsnis 2 dalis], vadovaujantis to reglamento III antraštinės dalies II skyriumi.

2. Valstybės narės įgyvendina ESF+ lėšomis remiamus integruoto teritorijų vystymo veiksmus vien tik Reglamento (ES) .../... [naujasis BNR] [22] straipsnyje nurodytais būdais. [99 pakeit.]

11b straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

1. Valstybės narės gali remti tarpvalstybinį bendradarbiavimą, teikdamos jam specialų prioritetą.

2. Tarptautinio bendradarbiavimo veiksmai gali būti programuojami pagal bet kuriuos 4 straipsnio 1 dalies i–x punktuose nustatytus konkrečius tikslus.

3. Didžiausia bendro finansavimo norma šiems prioritetams gali būti padidinta iki 95 proc., jiems skiriant ne daugiau nei 5 proc. nacionalinių ESF+ lėšų, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas. [100 pakeit.]

II skyrius

Bendroji ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, parama

12 straipsnis

Aprėptis

Šis skyrius taikomas 4 straipsnio 1 dalies i–x punktuose nurodytai ESF+ paramai, kuri įgyvendinama taikant pasidalijamąjį valdymą (bendroji ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, parama). **Be to, 13 skyrius taip pat taikomas ESF + paramai pagal 4 straipsnio 1 dalies xi punktą. [101 pakeit.]**

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

13 straipsnis

Novatoriški **socialiniai** veiksmai

1. Valstybės narės remia veiksmus, susijusius su socialine inovacija ir (**arba**) socialiniais eksperimentais, ~~arba įtvirtina principą įskaitant eksperimentus su socialiniu ir kultūriniu komponentu, naudodamosi principu~~ „iš apačios į viršų“, grindžiamą valdžios institucijų, **socialinių partnerių, socialinės ekonomikos įmonių**, privačiojo sektoriaus ir pilietinės visuomenės, ~~pavyzdžiui, vietos veiklos grupių, kurios rengia ir įgyvendina bendruomenės inicijuotas vietos plėtros strategijas, partneryste.~~

1a. Valstybės narės savo veiksmų programose arba vėlesniu etapu įgyvendinimo metu nustato konkrečias valstybių narių poreikius atitinkančias socialinių inovacijų ir socialinių eksperimentų sritis.

2. Valstybės narės gali remti novatoriškų metodų, kurie buvo sukurti pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalį ir kitas Sąjungos programas ir išbandyti mažesniu mastu (**socialinės inovacijos ir socialiniai eksperimentai, įskaitant eksperimentus su socialiniu ir kultūriniu komponentu**), taikymą platesniu mastu.

3. Novatoriški veiksmai ir metodai gali būti programuojami pagal bet kuriuos 4 straipsnio 1 ~~dalis~~ ~~ir x punktuose~~ **dalyje** nustatytus konkrečius tikslus.

4. Kiekviena valstybė narė numato bent vieną prioritetą 1 ar 2 dalies arba abiejų dalių nuostatoms įgyvendinti. Didžiausia bendro finansavimo norma šiems prioritetams gali būti padidinta iki 95 proc. ~~jiems~~ skiriant ne daugiau nei 5 proc. nacionalinių ESF+ lėšų, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas. **[102 pakeit.]**

14 straipsnis

Tinkamumas finansuoti

1. Be Reglamento (ES) .../... [naujasis BNR] [58] straipsnyje nurodytų išlaidų, toliau nurodytos išlaidos nėra tinkamos finansuoti pagal bendrąją ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, paramą:

a) žemės ir nekilnojamojo turto pirkimo ir infrastruktūros ~~teikimo~~ **pirkimo** išlaidos ir

b) baldų, įrangos ir transporto priemonių pirkimo išlaidos, išskyrus atvejus, kai juos pirkti yra **absoliučiai** būtina veiksmo tikslui pasiekti arba kai šie daiktai yra visiškai nusidėvėję, arba kai šių daiktų pirkimas yra ekonomiškiausias variantas.

2. Nepiniginis įnašas, skiriamas kaip išmokos arba atlyginimai, kuriuos trečioji šalis išmoka veiksmo dalyviams, gali būti tinkamas finansuoti pagal bendrąją ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, paramą, jei toks nepiniginis įnašas buvo suteiktas laikantis nacionalinių taisyklių, įskaitant apskaitos taisykles, ir jo vertė neviršija trečiosios šalies patirtų išlaidų.

3. Konkrečios papildomos lėšos, kurias gavo atokiausi regionai ir NUTS 2 lygio regionai, atitinkantys 1994 m. Stojimo akto 6 protokolo 2 straipsnyje nustatytus kriterijus, skirtos padėti įgyvendinti šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nustatytus konkrečius tikslus.

4. Tiesioginės personalo išlaidos yra tinkamos finansuoti pagal bendrąją ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, paramą. **Jei taikoma kolektyvinė sutartis, šios išlaidos nustatomos pagal tą sutartį.** Jei **kolektyvinė sutartis netaikoma**, jų dydis ~~neviršija~~ **neturi viršyti** 100 proc. Eurostato duomenimis įprasto atitinkamos srities specialistų **arba specialiųjų žinių turinčių ekspertų** darbo užmokesčio valstybėje narėje **arba regione pagal atitinkamos vadovaujanciosios institucijos pateiktus pagrindžiamuosius dokumentus ir (arba) Eurostato duomenis.** **[103 pakeit.]**

15 straipsnis

Rodikliai ir ataskaitų teikimas

1. Kad būtų galima stebėti įgyvendinimo pažangą, programoms, kurioms teikiama bendroji ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, parama, turi būti naudojami bendrieji produkto ir rezultato rodikliai, kaip nustatyta šio reglamento I **priede arba Ila priede dėl veiksmų, skirtų labiausiai skurstančių asmenų socialinei įtraukčiai pagal 4 straipsnio 1 dalies x punktą.** Programoms taip pat gali būti naudojami konkrečios programos **rodikliai ir konkrečių veiksmų** rodikliai.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

2. Bendriesiems ir konkrečios programos produkto rodikliams nustatoma nulinė pradinė reikšmė. Jei tinka atsižvelgiant į remiamų veiksmų pobūdį, šiems rodikliams absoliučiais skaičiais nustatomos kaupiamosios kiekybinės tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės. Praneštos produkto rodiklių reikšmės išreiškiamos absoliučiais skaičiais.

3. Tiems bendriesiems ir konkrečios programos rezultato rodikliams, kuriems yra nustatytos kaupiamosios kiekybinės tarpinės reikšmės 2024 metams ir siektinos reikšmės 2029 metams, pamatinė vertė nustatoma naudojant naujausius turimus duomenis arba kitus atitinkamus informacijos šaltinius. Bendrųjų rezultato rodiklių siekiniai nustatomi absoliučiais skaičiais arba procentais. Konkrečios programos rezultato rodiklius ir jų susijusius siekinius galima išreikšti kiekybiškai arba kokybiškai. Praneštos bendrųjų produkto rodiklių reikšmės išreiškiamos absoliučiais skaičiais.

4. Duomenis apie dalyviams taikomus rodiklius galima perduoti tik tada, kai yra visi pagal I priedo 1a punktą reikalaujami duomenys.

4a. 3 dalyje nurodyti duomenys apima poveikio lytims vertinimą, kad būtų galima stebėti, kaip ESF+ programos įgyvendinamos lyčių lygybės požiūriu, ir suskirstyti duomenis pagal lytį.

5. Kai registruose ar lygiaverčiuose šaltiniuose yra duomenų, valstybės narės pagal Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies c ir e punktus ~~sudaro~~ **gali sudaryti** sąlygas valdymo institucijoms ir kitoms įstaigoms, kurioms patikėta rinkti duomenis, kad būtų galima stebėti ir vertinti bendrąją ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, paramą, gauti tuos duomenis iš duomenų registrų arba lygiaverčių šaltinių.

6. 38 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami I priede **ir IIa priede** pateikti rodikliai, jei to reikia, siekiant užtikrinti veiksmingą programų įgyvendinimo pažangos vertinimą. **[104 pakeit.]**

III skyrius**ESF+ parama materialiniam nepritekliui mažinti****16 straipsnis****Aprėptis**

Šis skyrius taikomas ESF+ paramai pagal 4 straipsnio 1 dalies xi punktą.

17 straipsnis**Principai**

1. ESF+ parama materialiniam nepritekliui mažinti gali būti naudojama tik Sąjungos teisę dėl vartotojų produktų saugos atitinkančio maisto ir prekių skirstymui remti.

2. Valstybės narės ir paramos gavėjai pasirenka pagalbą maistu ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą, remdamiesi objektyviais kriterijais, susijusiais su labiausiai skurstančių asmenų poreikiais. Renkantis maisto produktus ir, tam tikrais atvejais, prekes, atsižvelgiama į klimato ir aplinkos aspektus, visų pirma siekiant mažinti maisto švaistymą **ir vienkartinį plastiko gaminių naudojimą**. Atitinkamais atvejais tiekiami maisto produktai pasirenkami, atsižvelgiant į jų indėlį siekiant subalansuotos labiausiai skurstančių asmenų mitybos.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

Pagalba maistu ir (arba) pagrindinė materialinė pagalba labiausiai skurstantiems asmenims gali būti teikiama tiesiogiai arba netiesiogiai naudojant elektroninius čekius ar korteles, jei už juos būtų teikiama tik pagal 2 straipsnio 3 dalyje nurodyta pagalba maistu ir (arba) pagrindinė materialinė pagalba., **ir ši pagalba nepakeičia jokių galiojančių socialinių išmokų.**

Labiausiai skurstantiems asmenims tiekiamą maistą galima gauti naudojant, perdurbant ar parduodant realizuojamus maisto produktus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 ⁽²⁶⁾ 16 straipsnio 2 dalį, jei tai ekonomiškai naudingiausias variantas ir dėl to nepagrįstai nevēluojama maisto produktų pristatyti labiausiai skurstantiems asmenims.

Be jau turimų programai skirtų sumų, visos lėšos, gautos iš tokio sandorio, turi būti naudojamos labiausiai skurstančių asmenų reikmėms.

3. Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad teikiant ESF+ paramą materialiniam nepritekliui mažinti būtų gerbiamas labiausiai skurstančių asmenų orumas ir užkertamas kelias jų stigmatizavimui.

4. Pagalbą maistu ir (arba) materialinę pagalbą ~~gali papildyti~~ **papildo** perorientavimas kompetentingoms tarnyboms ir kitos papildomos priemonės, kuriomis būtų siekiama labiausiai skurstančių asmenų socialinės įtraukties. **[105 pakeit.]**

18 straipsnis

Prioriteto turinys

Pagal 4 straipsnio 1 dalies xi punktą teikiamos paramos prioritete nurodoma:

- a) paramos rūšis;
- b) pagrindinės tikslinės grupės;
- c) nacionalinių ar regioninių paramos schemų aprašymas.

Kai programoms teikiama tik tokios rūšies parama ir susijusi techninė parama, į prioritetą taip pat įtraukiami veiksmų atrankos kriterijai.

19 straipsnis

Veiksmų tinkamumas finansuoti

1. Labiausiai skurstantiems asmenims skirto maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos gali įsigyti paramos gavėjas ar kitas asmuo jo vardu, arba jie gali būti nemokamai skiriami paramos gavėjui.
2. Pagalba maistu ir (arba) pagrindinė materialinė pagalba labiausiai skurstantiems asmenims teikiama nemokamai.

⁽²⁶⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

20 straipsnis

Tinkamos finansuoti išlaidos

1. ESF+ paramos materialiniam nepritekliui mažinti tinkamos finansuoti išlaidos:
  - a) maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos įsigijimo išlaidos, įskaitant išlaidas, susijusias su maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos vežimu paramos gavėjams, kurie maistą ir (arba) materialinę pagalbą pristato galutiniams gavėjams;
  - b) kai a punktą netaikomas maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos vežimui paramos gavėjams, kurie juos skirsto galutiniams gavėjams, perkančiajai institucijai tenkančios išlaidos, susijusios su maisto ir (arba) materialinės pagalbos vežimu į saugyklas ir (arba) paramos gavėjams, ir saugojimo išlaidos, nustatomos taikant fiksuoto dydžio 1 proc. a punkte nurodytų išlaidų normą, arba, tinkamai pagrįstais atvejais, faktiškai patirtos ir apmokėtos išlaidos;
  - c) administracinės, vežimo ir saugojimo išlaidos, kurias patiria paramos gavėjai, skirstantys maistą ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą labiausiai skurstantiems asmenims, nustatomos taikant fiksuoto dydžio 5 proc. a punkte nurodytų išlaidų normą arba 5 proc. maisto produktų, realizuotų pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 16 straipsnį, vertės išlaidų normą;
  - d) dovanoto maisto surinkimo, vežimo, saugojimo ir skirstymo išlaidos bei tiesiogiai su informuotumo didinimo veikla susijusios išlaidos;
  - e) papildomų priemonių, kurias įgyvendina paramos gavėjai arba kurios įgyvendinamos jų vardu ir kurias deklaruoja paramos gavėjai, pristatantys pagalbą maistu ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą labiausiai skurstantiems asmenims, išlaidos, nustatomos taikant fiksuoto dydžio 5,5 proc. a punkte nurodytų išlaidų normą.
2. Tai, kad 1 dalies a punkte nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos sumažinamos dėl to, kad už maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos įsigijimą atsakinga institucija nesilaikė taikytinos teisės, nėra priežastis sumažinti 1 dalies c ir e punktuose nurodytas tinkamas finansuoti išlaidas.

3. Tinkamomis finansuoti nelaikomos toliau nurodytos išlaidos:

- a) skolos palūkanos,
- b) infrastruktūros ~~teikimo~~ **pirkimo** išlaidos,
- c) ~~naudotų~~ **mažesnės kokybės naudotų** prekių įsigijimo išlaidos. **[106 pakeit.]**

21 straipsnis

Rodikliai ir ataskaitų teikimas

1. Siekiant stebėti įgyvendinimo pažangą įgyvendinant materialinio nepritekliaus mažinimo prioritetus naudojami bendrieji produkto ir rezultato rodikliai, nustatyti šio reglamento II priede. Šiose programose taip pat gali būti naudojami konkrečios programos rodikliai.
2. Nustatomos bendrųjų ir konkrečios programos rezultato rodiklių pamatinės vertės. **Ataskaitų teikimo reikalavimai turi būti kuo paprastesni.**
3. Iki 2025 m. birželio 30 d. ir 2028 m. birželio 30 d. vadovaujančiosios institucijos pateikia Komisijai ankstesniais metais atlikto **anonimiško** galutinių gavėjų struktūrinio tyrimo rezultatų ataskaitą, **kurioje taip pat daug dėmesio skiria jų gyvenimo sąlygoms bei jų materialinio nepritekliaus pobūdžiui**. Šis tyrimas grindžiamas modeliu, kurį Komisija nustato įgyvendinimo aktu.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

4. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomas modelis, naudotinas atliekant galutinių gavėjų struktūrinį tyrimą, taikant 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą, kad būtų užtikrintas vienodos šio straipsnio įgyvendinimo sąlygos.
5. 38 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami II priede nustatyti rodikliai, jei to reikia, siekiant užtikrinti veiksmingą programų įgyvendinimo pažangos vertinimą. **[107 pakeit.]**

22 straipsnis

Auditas

Veiklos auditas gali apimti visus jos įgyvendinimo etapus ir visus platinimo grandinės lygmenis, išskyrus galutinių gavėjų kontrolę, nebent atliekant rizikos vertinimą nustatyta konkreči pažeidimo arba sukčiavimo rizika. **Ankstyvaisiais įgyvendinimo etapais vykdant veiklos auditą reikia naudoti daugiau kontrolės priemonių siekiant, kad kilus sukčiavimo rizikai būtų galima nukreipti kitiems projektams.** [108 pakeit.]

III dalis. Įgyvendinimas taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą

I skyrius. Užimtumo ir socialinių inovacijų daliai taikomos konkrečios taisyklės

I skirsnis. Bendrosios nuostatos

23 straipsnis

Veiklos tikslai

Toliau nurodyti užimtumo ir socialinių inovacijų dalies veiklos tikslai:

- a) rinkti aukštos kokybės lyginamuosius analitinius duomenis, siekiant užtikrinti, kad politikos sritys, kuriomis siekiama 4 straipsnyje nurodytų konkrečių tikslų, būtų grindžiamos patikimais įrodymais ir atitiktų asocijuotųjų šalių poreikius, uždavinius ir esamas sąlygas;
  - b) palengvinti veiksmingą ir įtraukų dalijimąsi informacija, abipusį mokymąsi, tarpusavio vertinimą ir dialogą, susijusius su 4 straipsnyje nurodytų sričių politika, siekiant padėti asocijuotosioms šalims imtis tinkamų politikos priemonių;
  - c) remti socialinius eksperimentus 4 straipsnyje nurodytose srityse ir didinti suinteresuotųjų šalių gebėjimus **parengti, suprojektuoti ir** įgyvendinti, perduoti arba plėsti socialinės politikos inovacijas, **ypatingą dėmesį skiriant miestų, vietos ir regioninių valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės organizacijų ir socialinių bei ekonominių subjektų parengtų trečiųjų šalių piliečių priėmimo ir socialinės įtraukties srities vietos projektų plėtimo skatinimui;**
  - d) siekiant sukurti integruotą Europos darbo rinką **sukurti ir** teikti specialias paramos paslaugas darbdaviams ir darbo ieškantiems asmenims, pradedant parengimu įsidarbinti ir baigiant pagalba įsidarbinusiems asmenims, kad būtų užpildytos darbo vietos tam tikruose sektoriuose, profesinėse srityse, šalyse, pasienio regionuose arba konkrečioms grupėms (pvz., ~~pažeidžiamiesiems~~ **pažeidžiamoje padėtyje esantiems** asmenims) skirtos darbo vietos;
- da) remti tarpvalstybines valstybinių užimtumo tarnybų, pilietinės visuomenės ir socialinių partnerių partnerystes siekiant skatinti tarpvalstybinę darbo rinką ir tarpvalstybinį judumą sudarant tinkamas sąlygas pasienio teritorijose;**
- db) remti EURES darbuotojų atrankos ir įdarbinimo paslaugų dėl geros kokybės ir tvarių laisvų darbo vietų užpildymo ir darbo prašymų patenkinimo, teikimą, įskaitant per tarpvalstybines partnerystes;**

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- d) **kuriant atviras ir visiems aukštos kokybės tinkamas ir įtraukias Sąjungos darbo rinkas, sudaryti palankesnes sąlygas savanoriškam geografiniam darbuotojų judumui tinkamomis socialinėmis sąlygomis ir didinti užimtumo galimybes, kartu užtikrinant darbuotojų teises visoje Sąjungoje;**
- e) remti rinkos ekosistemos, susijusios su mikrofinansų teikimu **ir galimybe jų gauti ir jų prieinamumu** steigimosi ir plėtos etapais labai mažoms įmonėms, **socialinės ekonomikos įmonėms ir pažeidžiamiems asmenims**, visų pirma ~~toms įmonėms~~, kuriose dirba ~~pažeidžiami~~ **pažeidžiamoje padėtyje esantys** asmenys, **įskaitant nepalankioje padėtyje esančias grupes**, plėtrą;
- f) remti tinklaveiką Sąjungos lygmeniu ir dialogą su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis ir jų tarpusavio dialogą 4 straipsnyje nurodytose srityse ir prisidėti prie ~~šių~~ **dalyvaujančių** suinteresuotųjų šalių, įskaitant valstybines užimtumo tarnybas (VUT), socialinės apsaugos institucijas, **pilietinę visuomenę**, mikrofinansų įstaigas ir ~~socialinėms~~ **socialinės ekonomikos** įmonėms bei socialinės ekonomikos reikmėms lėšas skiriančias institucijas, institucinių gebėjimų stiprinimo;
- g) remti ~~socialinių~~ **socialinės ekonomikos** įmonių plėtrą ir socialinių investicijų rinkos atsiradimą, supaprastinant valstybinio ir privačiojo sektorių subjektų sąveikos ir fondų bei labdarą teikiančių subjektų dalyvavimo toje rinkoje sąlygas;
- h) parengti socialinės infrastruktūros (įskaitant būstą, **ikimokyklinį ugdymą ir priežiūrą, vyresnio amžiaus asmenų priežiūrą, prieinamumo reikalavimus ir perėjimą nuo institucinių prie šeiminių ir bendruomenių priežiūros paslaugų, įskaitant neįgalųjų asmenų prieinamumo reikalavimus**, vaikų priežiūros ir švietimo bei mokymo, sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros paslaugas), reikalingos Europos socialinių teisių ramsčiui įgyvendinti, plėtos gaires;
- i) remti tarptautinį bendradarbiavimą, siekiant paspartinti novatoriškų sprendimų perdavimą ir supaprastinti jų plėtojimą, visų pirma **kovos su skurdu**, užimtumo, įgūdžių ir socialinės įtraukties srityse visoje Europoje;
- j) remti atitinkamų tarptautinių socialinių ir darbo standartų įgyvendinimą, atsižvelgiant į siekį suvaldyti globalizaciją ir į Sąjungos politikos sričių išorės aspektą, 4 straipsnyje nurodytose srityse. **[109 pakeit.]**

23a straipsnis

Paramos telkimas pagal temas ir finansavimas

5 straipsnio 4 dalies a punkte nurodyta Užimtumo ir socialinių inovacijų dalies ESF+ finansinio paketo dalis visu laikotarpiu paskirstoma 4 straipsnio 2b dalyje nustatytiems konkrečioms tikslams šiomis procentinėmis dalimis:

- a) 55 proc. – 1 konkrečiam tikslui;
- b) 18 proc. – 2 konkrečiam tikslui;
- c) 18 proc. – 3 konkrečiam tikslui. **[110 pakeit.]**

II skirsnis. Tinkamumas finansuoti

24 straipsnis

Tinkami finansuoti veiksmai

1. Tinkami finansuoti yra tik tie veiksmai, kuriais siekiama 3 ir 4 straipsniuose nurodytų tikslų.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

2. Pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalį tinkami finansuoti toliau nurodyti veiksmai:
- a) analitinė veikla, be kita ko, susijusi su trečiosiomis valstybėmis, visų pirma:
- i) apklausos, tyrimai, statistinių duomenų rinkimas, metodikų, klasifikatorių, mikrosimuliacijų priemonių, rodiklių rengimas, parama Europos lygmens stebėjimo centrams ir kriterijų rengimas;
  - ii) socialiniai eksperimentai, kuriais vertinamos socialinės inovacijos;
  - iii) Sąjungos teisės perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo stebėseną ir vertinimas;
- b) politikos įgyvendinimas, visų pirma:
- i) tarpvalstybinė partnerystė ir paramos paslaugos pasienio regionuose;
  - ii) Sąjungos lygmeniu vykdoma ES masto tikslinė darbo jėgos judumo programa, siekiant užpildyti darbo vietas ten, kur nustatytas darbo jėgos trūkumas;
  - iii) parama mikrofinansų įstaigoms ir ~~socialinėms~~ **socialinės ekonomikos** įmonėms, įskaitant per derinimo operacijas, kaip antai asimetrinį rizikos pasidalijimą ar sandorių išlaidų mažinimą, taip pat parama socialinės infrastruktūros plėtrai ir įgūdžių ugdymui;
  - iv) parama tarptautiniam bendradarbiavimui ir partnerystei, siekiant perduoti ir plačiau taikyti novatoriškus sprendimus;
- c) gebėjimų stiprinimas, visų pirma:
- i) su 4 straipsnio 1 dalyje nurodytomis sritimis susijusių Sąjungos lygmens tinklų gebėjimų stiprinimas;
  - ii) nacionalinių informacijos centrų, teikiančių su programos dalies įgyvendinimu susijusias gaires, informaciją ir paramą, gebėjimų stiprinimas;
  - iii) dalyvaujančių šalių administracijų, socialinės apsaugos institucijų ir už darbo jėgos judumą atsakingų užimtumo tarnybų, mikrofinansų įstaigų ir įstaigų, finansuojančių socialines įmones ar kitus socialinių investicijų srities subjektus, taip pat tinklaveikos gebėjimų stiprinimas;
  - iv) **socialinių partnerių ir** suinteresuotųjų šalių tarptautinio bendradarbiavimo gebėjimų stiprinimas;
- d) komunikacija ir sklaidos veikla, visų pirma:
- i) tarpusavio mokymasis keičiantis gerąja patirtimi, novatoriškais metodais, analitinės veiklos rezultatais, tarpusavio vertinimu ir lyginamąja analize;
  - ii) gairės, ataskaitos, informacinė medžiaga ir nušvietimas žiniasklaidoje, susiję su 4 straipsnio 1 dalyje nurodytomis sritimis;
  - iii) informacinės sistemos, kuriose skelbiami su 4 straipsnio 1 dalyje nurodytomis sritimis susiję įrodymai;
  - iv) ~~Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės organizuojami renginiai, konferencijos ir seminarai~~ **darbo programai įgyvendinti skirta techninė ir administracinė parama, kaip antai parengiamoji, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veikla, įskaitant informacinių technologijų sistemas.** [111 pakeit.]

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

25 straipsnis

Tinkami finansuoti subjektai

1. Be Finansinio reglamento [197] straipsnyje nustatytų kriterijų, toliau nurodyti kriterijai, kuriuos atitinkantys subjektai yra tinkami finansuoti:
  - a) teisės subjektai, įsisteigę bet kurioje iš šių šalių:
    - i) valstybėje narėje arba su ja susijusioje užjūrio šalyje ar teritorijoje;
    - ii) asocijuotoje šalyje;
    - iii) darbo programoje nurodytoje trečiojoje valstybėje, taikant 2 ir 3 dalyse nurodytas sąlygas;
  - b) bet kuris teisės subjektas, įsteigtas pagal Sąjungos teisę, arba ~~bet kuri~~ **susijusi** tarptautinė organizacija. [112 pakeit.]
2. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji šalis, įsisteigę teisės subjektai išimties tvarka atitinka dalyvavimo reikalavimus, jei to reikia tam tikro veiksmo tikslams pasiekti.
3. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji šalis, įsisteigę teisės subjektai iš esmės turėtų padengti savo dalyvavimo išlaidas.

25a straipsnis

Valdymas

1. **Komisija konsultuoja Sąjungos suinteresuotuosius subjektus, visų pirma socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės organizacijas užimtumo ir socialinių inovacijų darbo programų, jų prioritetų ir strateginės krypties bei jų įgyvendinimo klausimais.**
2. **Komisija užmezga reikiamus ryšius su Užimtumo komitetu, Socialinės apsaugos komitetu, Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamuoju komitetu, Pramonės darbo santykių generalinių direktorių grupe ir Darbuotojų judėjimo laisvės patariamuoju komitetu, siekdama užtikrinti, kad jie būtų reguliariai ir tinkamai informuojami apie šių programų įgyvendinimo pažangą. Komisija taip pat informuoja kitus komitetus, kurių darbo sritys apima užimtumo ir socialinių inovacijų daliai svarbias politikos kryptis, priemones ir veiksmus. [113 pakeit.]**

II skyrius. Sveikatos daliai taikomos specialios nuostatos

I skirsnis. Bendrosios nuostatos

26 straipsnis

Veiklos tikslai

1. Tinkami finansuoti yra tik tie veiksmai, kuriais įgyvendinami 3 ir 4 straipsniuose nurodyti tikslai.
2. Toliau nurodyti sveikatos dalies veiklos tikslai:
  - a) **teikti paramą Sąjungos visuomenės sveikatos strategijai, kuria siekiama:**
    - i) **remti valstybes nares joms siekiant apsaugoti ir stiprinti visuomenės sveikatą ir**

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- ii) vykdyti Sąjungos misiją sveikatos srityje pagal SESV 168 straipsnį, kuriame nustatyta, kad žmonių sveikatos aukšto lygio apsauga užtikrinama nustatant ir įgyvendinant visas Sąjungos politikos ir veiklos kryptis; [114 pakeit.]
- a) stiprinti pasirengimą krizėms, jų valdymą ir reagavimą į jas Sąjungoje, siekiant ~~apsaugoti piliečius nuo~~ spręsti tarpvalstybinių grėsmių sveikatai **problemas**; [115 pakeit.]
- i) gebėjimų stiprinimo priemonės, skirtos pasirengti krizėms, jas valdyti ir į jas reaguoti;
- ii) kilus krizei reaguoti į tarpvalstybines grėsmes sveikatai;
- iii) remti laboratorijų pajėgumus;
- iv) spręsti atsparumo antimikrobinėms medžiagoms problemą;
- iva) taikyti gerai parengtas visuomenės sveikatos užtikrinimo priemones, skirtas mažinti infekcijų ir infekcinių ligų, kurioms galima užkirsti kelią, našta ir poveikį; [116 pakeit.]
- ivb) remti gebėjimų ugdymą ir priemonių kūrimą siekiant veiksmingos komunikacijos apie riziką; [117 pakeit.]
- b) suteikti galių sveikatos sistemoms:
- i) investuoti į sveikatinimo skatinimą ir ligų prevenciją, **be kita ko, taikant sveikatos raštingumo ir švietimo sveikatos klausimais programas ir skatinant fizinį aktyvumą**; [118 pakeit.]
- ia) investuoti į ankstyvąją diagnostiką ir patikras; [119 pakeit.]
- ii) remti skaitmeninę pertvarką sveikatos ir priežiūros srityse, **kuria atsižvelgiama į pacientų ir piliečių poreikius ir problemas, visų pirma nustatant sąsajas su programomis, kuriomis remiamas žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas ir skaitmeniniai įgūdžiai**; [120 pakeit.]
- iiia) skatinti viešąsias skaitmenines paslaugas tokiose srityse kaip sveikata; [121 pakeit.]
- iiib) didinti informacijos apie sveikatą saugumą ir kokybę; [122 pakeit.]
- iii) remti tvarios, **skaidrios ir prieinamos** Sąjungos sveikatos informacijos sistemos plėtrą, **kartu užtikrinant privačių duomenų apsaugą**; [123 pakeit.]
- iv) remti valstybes nares, perduodant joms žinias, ~~kurioms naudingos~~ **ir teikiant paramą įgyvendinimui, naudingą nacionalinių reformų procesams, siekiant rezultatyvesnių, labiau prieinamų, tvaresnių, nediskriminuojančių, įtraukčių ir tvaresnių nešališkų** sveikatos sistemų, **pagal kurias sprendžiamos socialinės nelygybės problemos**, ir geresnio sveikatinimo skatinimo bei ligų prevencijos, visų pirma sprendžiant Europos semestre nustatytus uždavinius. **Tai apima ir paramą aukštos kokybės nacionaliniams registrams, kurie taip pat teikia palyginamus duomenis**; [124 pakeit.]
- v) kurti ir įgyvendinti metodus, kuriais reaguojama į būsimus sveikatos sistemos uždavinius;
- va) remti perėjimą prie **į asmenį orientuotos priežiūros, vietoje teikiamų sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų ir bendruomenės teikiamų integruotos priežiūros paslaugų, visų pirma skatinant organizacinius modelius, grindžiamus įvairių specialybių atstovų komandiniu darbu ir įvairių suinteresuotųjų subjektų tinklaveika**; [125 pakeit.]

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- vb) užtikrinti, kad, kai tinkama, visi susiję suinteresuotieji subjektai dalyvautų vykdant pirmiau nurodytus veiksmus Sąjungos ir (arba) nacionaliniu lygmenimis; [126 pakeit.]*
- vc) parengti ir įgyvendinti sveikatos priežiūros skirtumų prevencijos ir mažinimo priemonės bei strategijas ir skatinti socialinę įtrauktį, galių suteikimą piliečiams ir bendruomenės dalyvavimą; [127 pakeit.]*
- c) remti Sąjungos sveikatos srities teisės aktus:
- i) remti teisės aktų dėl vaistų, **galimybių tokius produktus gauti visoje Sąjungoje** ir medicinos priemonių įgyvendinimą; [128 pakeit.]
- ii) remti Sąjungos teisės aktų dėl sveikatos technologijų vertinimo (SVT) įgyvendinimą ⁽²⁷⁾;
- iii) stebėti ir remti valstybes nares, joms įgyvendinant teisės aktus iš žmogaus gautų medžiagų srityje;
- iv) remti teisės aktų dėl tabako gaminių įgyvendinimą;
- v) remti Sąjungos teisės aktų tarpvalstybinės sveikatos priežiūros srityje įgyvendinimą;
- vi) remti Komisijos Vartotojų saugos mokslinį komitetą **sveikatos aspektų integravimo į visų sričių politiką plėtrą** ir Pavojų sveikatai, aplinkai **nustatyti procesus, pagal kuriuos galima svarstyti poveikius sveikatai** ir atsidančių pavojų mokslinį komitetą **į juos atsižvelgti visose politikos srityse**; [129 pakeit.]
- ca) **teikti paramą siekiant stebėti, įgyvendinti ir stiprinti kitus Sąjungos teisės aktus ir politiką, turinčius poveikį sveikatai, kad būtų padedama užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį, įskaitant (bet tuo neapsiribojant) susijusius su:**
- i) **oro tarša,**
- ii) **endokrininę sistemą ardančiomis medžiagomis ir kitomis cheminėmis medžiagomis, turinčiomis kenksmingų savybių,**
- iii) **pesticidų likučiais maiste, vandenyje ir ore,**
- iv) **maisto ir maisto produktų ženklinimu, įskaitant riebalų rūgščių transizomerus, alkoholio ženklinimą, priedus ir su maistu besiliečiančias medžiagas; [130 pakeit.]**
- d) remti integruotus veiksmus (pvz., ERCT, SVT ir geriausios patirties įgyvendinimo, siekiant propaguoti sveikatinimo skatinimą, ligų prevenciją ir valdymą):
- i) toliau remti Europos referencijos centrų tinklus (ERCT);
- ii) remti platesnį bendradarbiavimą **ir pajėgumų kūrimą** sveikatos technologijų vertinimo srityje, rengiant naujas suderintas taisykles; [131 pakeit.]
- iii) remti geriausios patirties įgyvendinimą, siekiant inovacijų visuomenės sveikatos srityje;
- iiia) **remti jaunimo švietimo lytinės ir reprodukcinės sveikatos klausimais programų ir gerosios patirties bei kampanijų įgyvendinimą; [132 pakeit.]**

⁽²⁷⁾ COM(2018)0051.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

iiib) *remti Sąjungos lygmens pilietinės visuomenės organizacijas, dirbančias sveikatos ir su sveikata susijusių klausimų srityje; [133 pakeit.]*

iiic) *remti Valdančiosios tarybos sveikatos klausimais įsteigimą siekiant įgyvendinti sveikatos dalies veiksmus. [134 pakeit.]*

II skirsnis

Tinkamumas finansuoti

27 straipsnis

Tinkami finansuoti veiksmai

1. Tinkami finansuoti yra tik tie **su sveikata susiję** veiksmai, kuriais siekiama 3, 4 ir 26 straipsniuose nurodytų tikslų. [135 pakeit.]

2. Pagal sveikatos dalį galimi remti toliau nurodyti veiksmai:

a) analitinė veikla, visų pirma:

i) apklausos, tyrimai, duomenų rinkimas, metodikų, klasifikatorių, mikrosimuliacijų priemonių, rodiklių ir kriterijų rengimas;

ia) *veikla, skirta aplinkos rizikos veiksnių, įskaitant tuos, kurie susiję su teršalais iš maisto, vandens, oro ir kitų šaltinių, bendram poveikiui sveikatai stebėti; [136 pakeit.]*

ib) *veikla, kuria stebimas Sąjungos teisės aktų poveikis sveikatai, pvz., farmakologinio budrumo ir pan. teisės aktų; [137 pakeit.]*

ii) Sąjungos teisės perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo stebėseną ir vertinimą.

Baigus analitinę veiklą, jos rezultatai skelbiami viešai. [138 pakeit.]

b) politikos įgyvendinimas, visų pirma:

i) tarpvalstybinis bendradarbiavimas ir partnerystė, be kita ko, pasienio regionuose, **taip pat oro taršos ir kitos tarpvalstybinio masto aplinkos taršos klausimais; [139 pakeit.]**

ii) parama tarptautiniam bendradarbiavimui ir partnerystei, siekiant perduoti ir plačiau taikyti novatoriškus sprendimus;

iii) pasirengimo sveikatos krizėms veikla;

c) gebėjimų stiprinimas, visų pirma:

i) valstybėms narėms ~~dalijantis~~ **keičiantis** geriausia patirtimi, kuriančia Sąjungos pridėtinę vertę, ją **perduodant**, pritaikant ir perimant; [140 pakeit.]

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- ii) **nuolatinis ir tvarus** su 26 straipsnyje nurodytomis sritimis susijusių ES lygmens tinklų gebėjimų stiprinimas, **užtikrinant, kad juose Sąjungos lygmeniu dalyvautų aktyvi pilietinė visuomenė; [141 pakeit.]**
  - iii) teikiant paramą keitimosi duomenimis IT infrastruktūros diegimui, veikimui ir techninei priežiūrai;
  - iv) **regioninių, subnacionalinių ir** nacionalinių informacijos centrų, teikiančių su programos įgyvendinimu susijusią informaciją ir paramą, gebėjimų stiprinimas; **[142 pakeit.]**
  - v) suinteresuotųjų šalių tarptautinio bendradarbiavimo gebėjimų stiprinimas;
  - vi) teikiant bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis paramą;
  - vii) vykdant viešuosius prekių ir paslaugų pirkimus sveikatos krizės atveju;
- d) komunikacija ir sklaidos veikla, visų pirma:
- i) tarpusavio mokymasis keičiantis gerąja patirtimi, novatoriškais metodais, analitinės veiklos rezultatais, tarpusavio vertinimu ir lyginamąja analize;
  - ii) gairės, ataskaitos, informacinė medžiaga ir nušvietimas žiniasklaidoje, susiję su 26 straipsnyje nurodytomis sritimis;
  - iii) informacinės sistemos, kuriose skelbiami su 26 straipsnyje nurodytomis sritimis susiję įrodymai;
  - iv) Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės renginiai ir atitinkama pasirengimo veikla, konferencijos bei seminarai.

3. 2 dalyje nurodyti veiksmai tinkami finansuoti tik tiek, kiek jais remiamas masto ekonomikos kūrimas, didinamas pasirengimas krizėms, nustatytos ir didelę pridėtinę vertę turinčios geriausios patirties diegimas arba siekiama užtikrinti, kad 26 straipsnio 3 dalyje nurodytomis sritims taikomos Sąjungos taisyklės būtų įgyvendinamos, vykdomos, būtų atliekamas jų vertinimas ir prireikus peržiūra.

28 straipsnis

Tinkami finansuoti subjektai ir išlaidos

1. Be Finansinio reglamento 197 straipsnyje nustatytų kriterijų, taikomi toliau nurodyti kriterijai, kuriuos atitinkantys subjektai yra tinkami finansuoti:

a) teisės subjektai, įsisteigę bet kurioje iš šių šalių:

- i) valstybėje narėje arba su ja susijusioje užjūrio šalyje ar teritorijoje;
- ii) asocijuotoje šalyje;
- iii) darbo programoje nurodytoje trečiojoje valstybėje, taikant 3 ir 4 dalyse nurodytas sąlygas;

b) bet kuris teisės subjektas, įsteigtas pagal Sąjungos teisę, arba bet kuri tarptautinė organizacija.

2. Fiziniai asmenys nėra tinkami finansuoti.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

3. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji šalis, įsisteigę teisės subjektai išimties tvarka atitinka dalyvavimo reikalavimus, jei to reikia tam tikro veiksmo tikslams pasiekti.
4. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji šalis, įsisteigę teisės subjektai iš esmės turėtų padengti savo dalyvavimo išlaidas.
5. Išskirtiniais atvejais, dėl rimtos tarpvalstybinio pobūdžio grėsmės sveikatai kilusios krizės atveju, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos sprendime (ES) Nr. 1082/2013/ES⁽²⁸⁾, neasocijuotųjų šalių patirtos išlaidos išskirtinai gali būti laikomos tinkamomis finansuoti, jeigu tai tinkamai pagrįsta dėl kovos su grėsmės plitimu, siekiant apsaugoti ES piliečių sveikatą.

29 straipsnis

Valdymas

Komisija Sveikatinimo skatinimo, ligų prevencijos ir neužkrečiamųjų ligų valdymo iniciatyvinėje grupėje arba kitoje atitinkamoje Komisijos ekspertų grupėje arba panašiuose organuose, **pvz., profesionaliose sveikatos priežiūros sektoriaus įstaigose**, konsultuojasi su valstybių narių sveikatos priežiūros institucijomis dėl sveikatos daliai nustatytų **metinių** darbo planų ir jos prioritetų, strateginio orientavimo ir įgyvendinimo, taip pat dėl to, kaip sveikatos politikoje atsižvelgiama į kitas politikos sritis ir paramos mechanizmus, taip didinant jų bendrą koordinavimą ir pridėtinę vertę. **Tvirta politinė lyderystė ir tinkama sveikatos srities valdymo struktūra užtikrins, kad sveikatos apsauga ir sveikatinimas būtų užtikrinami pagal visas Komisijos įgaliojimų sritis, kaip numatyta pagal SESV 168 straipsnio 1 dalį; [143 pakeit.]**

29a straipsnis

Valdančioji taryba sveikatos klausimais

1. **Komisija įsteigia Valdančiąją tarybą sveikatos klausimais (toliau – Valdančioji taryba) siekiant įgyvendinti sveikatos dalies veiksmus.**
2. **Valdančioji taryba daugiausia dėmesio skiria sveikatos dalies ir kitų programų, į kurias įtrauktas sveikatos aspektas, sinergijos kūrimui vykdant koordinavimą ir bendradarbiavimą, pacientų ir visuomenės dalyvavimo skatinimą ir teikiant mokslines konsultacijas bei rekomendacijas. Pagal šiuos veiksmus vykdomi į naudą orientuoti sveikatos srities veiksmai, užtikrinamas tvarumas, teikiami geresni sveikatos sprendimai, skatinama prieiga ir mažinami sveikatos netolygumai.**
3. **Valdančioji taryba parengia išsamią strategiją ir vadovauja sveikatos dalies darbo planų rengimui.**
4. **Valdančioji taryba yra nepriklausoma suinteresuotųjų subjektų grupė, kurią sudaro susijusių visuomenės sveikatos, gerovės ir socialinės apsaugos srities sektorių atstovai ir kurioje dalyvauja regionų, vietos sveikatos priežiūros institucijų, pacientų atstovai ir piliečiai.**
5. **Valdančiąją tarybą sudaro 15–20 aukšto lygio asmenų, atrinktų iš įvairių 4 dalyje nurodytų šakų ir veiklos sričių. Valdančiosios tarybos narius skiria Komisija, paskelbusi atvirą kvietimą teikti kandidatūras arba pareikšti susidomėjimą, arba ir viena, ir kita.**
6. **Valdančiosios tarybos pirmininką iš jos narių skiria Komisija.**

⁽²⁸⁾ 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) Nr. 1082/2013/ES dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 2119/98/EB (OL L 293, 2013 11 5, p. 1).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

7. **Valdančioji taryba:**

- a) *remdamasi Komisijos pasiūlymu, prisideda prie sveikatos dalies metinių darbo planų rengimo;*
- b) *rengia sveikatos dalies ir kitų programų, į kurias įtrauktas sveikatos aspektas, koordinavimo ir bendradarbiavimo valdymo planą.*

Pagal šį planą palengvinamas visų esamų su sveikatos sritimi susijusių finansinių mechanizmų matomumo ir koordinavimo užtikrinimas ir padedama valdyti koordinavimą ir bendradarbiavimą. [144 pakeit.]

29b straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

Komisija plėtoja bendradarbiavimą su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, pavyzdžiui, Jungtinėmis Tautomis ir jų specializuotomis agentūromis, visų pirma Pasaulio sveikatos organizacija (PSO), taip pat su Europos Taryba ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO), kad būtų įgyvendinta sveikatos dalis siekiant kuo labiau padidinti veiksmų Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis rezultatyvumą bei veiksmingumą. [145 pakeit.]

III skyrius

Bendrosios užimtumo ir socialinių inovacijų daliai ir sveikatos daliai taikomos taisyklės

30 straipsnis

Trečiųjų valstybių, kurios yra užimtumo ir socialinių inovacijų dalies ir sveikatos dalies asocijuotosios šalys, dalyvavimas

1. Užimtumo ir socialinių inovacijų dalyje ir sveikatos dalyje gali dalyvauti toliau nurodytos asocijuotosios šalys:
  - a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, EEE susitarime nustatytais sąlygomis;
  - b) stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytais konkrečiais sąlygomis;
  - c) trečiosios valstybės konkrečiame susitarime, kuris taikomas dalyvavimui tam tikroje dalyje, nustatytais sąlygomis, jeigu susitarimu:
    - i) užtikrinama teisinga Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir naudos pusiausvyra;
    - ii) nustatomos dalyvavimo programose sąlygos, įskaitant atskiroms programoms arba programų dalims skirtų finansinių įnašų apskaičiavimą ir jų administracines išlaidas. Šie įnašai sudaro asignuotąsias pajamas pagal [naujojo Finansinio reglamento] [21 straipsnio 5 dalį];
    - iii) trečiajai valstybei nesuteikiamos sprendimo teisės dėl programos dalies;
    - iv) užtikrinamos Sąjungos teisės užtikrinti tinkamą finansų valdymą ir ginami jos finansiniai interesai.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

2. Be to, sveikatos dalyje taip pat gali dalyvauti šalys, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika, pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytais konkrečiomis sąlygomis.

31 straipsnis

ES finansavimo formos ir įgyvendinimo metodai

1. Pagal užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalis finansavimas gali būti teikiamas bet kuria Finansiniame reglamente nustatyta forma, visų pirma kaip dotacijos, apdovanojimai, viešieji pirkimai, **įnašai** ir savanoriški mokėjimai tarptautinėms organizacijoms, kurių narė yra Sąjunga arba kurių veikloje ji dalyvauja. **[146 pakeit.]**

2. Užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalys įgyvendinamos tiesiogiai, kaip nustatyta Finansiniame reglamente, arba netiesiogiai kartu su Finansinio reglamento [61 straipsnio 1 dalies c punkte] nurodytomis įstaigomis.

Skiriant dotacijas Finansinio reglamento [150] straipsnyje nurodytą vertinimo komitetą gali sudaryti išorės ekspertai.

3. Derinimo operacijos pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalį vykdomos laikantis [reglamento „InvestEU“] ir Finansinio reglamento X antraštinės dalies.

4. Pagal sveikatos dalį tiesioginės dotacijos neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus gali būti skiriamos aiškios Sąjungos pridėtinės vertės turintiems veiksams, kuriuos bendrai finansuoja kompetentingos už sveikatą valstybėse narėse arba trečiojoje valstybėje, kurios yra programos asocijuotosios šalys, atsakingos valdžios institucijos arba tų kompetentingų valdžios institucijų įgaliosios viešosios įstaigos ir nevyriausybinės įstaigos, veikiančios pavieniui arba tinklo principu.

5. Pagal sveikatos dalį tiesioginės dotacijos neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus gali būti skiriamos Europos referencijų centrų tinklams, kuriuos Europos referencijos centrų tinklų valstybių narių taryba yra patvirtinusi kaip tinklus pagal Komisijos įgyvendinimo sprendime 2014/287/ES, kuriuo nustatomi Europos referencijos centrų tinklų ir jų narių steigimo bei vertinimo kriterijai ir lengvesnių sąlygų keistis informacija bei praktinėmis žiniomis apie tokių tinklų steigimą ir vertinimą sudarymo kriterijai, nustatytą procedūrą.

32 straipsnis

Darbo programa ir koordinavimas

Komisija pagal 38 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais papildomos užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalys ~~įgyvendinamos vykdan~~, **nustatant** Finansinio reglamento [108] straipsnyje nurodytas darbo programas. Kai taikoma, **tose** darbo programose nustatoma bendra derinimo operacijoms rezervuota suma. **[147 pakeit.]**

Komisija skatina ESF+ sveikatos dalies ir reformų rėmimo programos, įskaitant reformų įgyvendinimo priemonę bei techninės paramos priemonę, sinergiją ir užtikrina veiksmingą koordinavimą.

33 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Nustatomi rodikliai, skirti programos dalių įgyvendinimui ir pažangai, daromai siekiant 4 straipsnyje nustatytų konkrečių tikslų ir 23 bei 26 straipsniuose nustatytų veiklos tikslų, stebėti.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

2. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad programos dalių įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku. Todėl Sąjungos lėšų gavėjams ir, kai tinkama, valstybėms narėms nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

3. 38 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomi arba iš dalies keičiami **IIIb ir III priede prieduose** nustatyti rodikliai, jei to reikia, siekiant užtikrinti veiksmingą programos dalių įgyvendinimo pažangos vertinimą.

3a. Siekdama reguliariai stebėti programos dalis ir padaryti reikiamus jų politikos bei finansavimo prioritetų pakeitimus, Komisija parengia pirmuosius metus apimančią pradinę kokybinę ir kiekybinę stebėjimo ataskaitą, o vėliau parengia tris ataskaitas, apimančias iš eilės einančius dvejų metų laikotarpius ir teikia tas ataskaitas Europos Parlamentui bei Tarybai. Šios ataskaitos taip pat pateikiamos susipažinti Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui. Ataskaitose pateikiami programos dalių rezultatai ir aprašoma, kaip jų veikloje taikyti moterų ir vyrų lygybės ir lyčių aspekto integravimo principai ir kaip spręsti kovos su diskriminacija, įskaitant prienamumą, klausimai. Siekiant padidinti dalių skaidrumą, ataskaitos skelbiamos viešai. [148 pakeit.]

34 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

Kai trečioji valstybė programoje dalyvauja remiantis pagal tarptautinį susitarimą priimtu sprendimu, trečioji valstybė suteikia būtinas teises ir prieigą, kurių reikia atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF), Europos Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai vykdyti savo atitinkamus įgaliojimus. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, nurodytus Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013.

35 straipsnis

Vertinimas

1. Vertinimai atliekami pakankamai iš anksto, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.

2. ~~Tarpinis~~ **Ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d. Komisija atlieka** programos dalių vertinimas gali būti atliekamas, kai yra pakankamai informacijos apie jų įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo programos dalių įgyvendinimo pradžios. **laikotarpio vidurio vertinimą, siekdama:**

a) kokybiškai ir kiekybiškai įvertinti pažangą, padarytą siekiant programos dalies tikslų;

b) spręsti socialinės aplinkos Sąjungoje klausimus ir atsižvelgti į svarbius Sąjungos teisės aktų pakeitimus;

c) nustatyti, ar programos dalių išteklių naudoti efektyviai, ir įvertinti Sąjungos pridėtinę vertę.

To laikotarpio vidurio vertinimo rezultatai pateikiami Europos Parlamentui ir Tarybai. [149 pakeit.]

3. Baigiantis įgyvendinimo laikotarpiui, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo 5 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį programos dalių vertinimą.

4. Vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

36 straipsnis

Auditai

Asmenų ar subjektų, tarp jų ir Sąjungos institucijų ar įstaigų neįgaliojų asmenų ar subjektų, atliktais Sąjungos įnašo naudojimo auditais grindžiamas bendras užtikrinimas pagal Finansinio reglamento 127 straipsnį.

37 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir tikslią informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalių ir jų veiksmis bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalims skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie ~~institucinės~~ komunikacijos apie Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su 4, 23 ir 26 straipsniuose nurodytais tikslais. **[150 pakeit.]**

IV dalis. Baigiamosios nuostatos

38 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 15 straipsnio 6 dalyje, 21 straipsnio 5 dalyje, **32 straipsnyje** ir 33 straipsnio 3 dalyje nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 15 straipsnio 6 dalyje, 21 straipsnio 5 dalyje, **32 straipsnyje** ir 33 straipsnio 3 dalyje nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 15 straipsnio 6 dalį, 21 straipsnio 5 dalį, **32 straipsnį** ir 33 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais. **[151 pakeit.]**

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

39 straipsnis

ESF+ daliai, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, skirta komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Reglamente (ES) .../... [naujasis BNR] [109 straipsnis 1 dalis] nurodytas komitetas.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

40 straipsnis

Komitetas pagal SESV 163 straipsnį

1. Komisijai padeda Komitetas, sudarytas pagal SESV 163 straipsnį (toliau – ESF+ komitetas).
2. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną vyriausybės atstovą, vieną darbuotojų organizacijų atstovą, vieną darbdavių organizacijų atstovą, **vieną pilietinės visuomenės atstovą, vieną lygybės įstaigų arba nepriklausomų žmogaus teisių institucijų atstovą pagal Reglamento (ES) .../... [naujasis BNR] [6 straipsnis 1 dalis] c punktą** ir po vieną kiekvieno nario pakaitinį narį ne ilgesnei kaip septynerių metų kadencijai. Nedalyvaujant vienam iš narių, jo pakaitinis narys automatiškai įgyja teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose.
3. ESF+ komitetą sudaro po vieną atstovą iš kiekvienos organizacijos, atstovaujančios darbuotojų organizacijoms, **darbdavių organizacijoms** ir **darbdavių pilietinės visuomenės** organizacijoms Sąjungos lygmeniu.
  - 3a. **ESF+ komitetas gali į savo posėdžius kviešti Europos investicijų banko ir Europos investicijų fondo atstovus.**
  - 3b. **ESF+ komitete užtikrinama lyčių pusiausvyra ir tinkamas atstovavimas mažumų ir kitoms atskirtoms grupėms.**
4. ESF+ komitetas konsultuoja dėl numatomo techninės paramos naudojimo, jei parama skiriama pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, ir kitų susijusių klausimų, turinčių įtakos su ESF+ susijusių Sąjungos lygmens strategijų įgyvendinimui.
5. ESF+ komitetas gali teikti nuomones dėl:
  - a) klausimų, susijusių su ESF+ indėliu įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį, įskaitant konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas ir su semestru susijusius prioritetus (nacionalines reformų programas ir kt.);
  - b) klausimų dėl Reglamente (ES) .../... [naujasis BNR], svarbių ESF+;
  - c) klausimų, susijusių su ESF+, kuriuos jam perduoda Komisija, išskyrus 4 dalyje nurodytus klausimus.

ESF+ komiteto nuomonės priimamos absoliučia atiduotų galiojančių balsų dauguma ir perduodamos Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui susipažinti. Komisija ESF+ komitetą informuoja apie tai, kaip buvo atsižvelgta į jo nuomones.

6. ESF+ komitetas gali sudaryti darbo grupes kiekvienai iš ESF+ dalių. [152 pakeit.]

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

41 straipsnis

ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, pereinamojo laikotarpio nuostatos

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1304/2013⁽²⁹⁾, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 223/2014⁽³⁰⁾ arba bet kuris jais remiantis priimtas aktas toliau taikomas programoms ir veiksmams, kuriuos 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu remia Europos socialinis fondas ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas.

42 straipsnis

Užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalių pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1296/2013⁽³¹⁾ ir Reglamentas (ES) Nr. 282/2014 panaikinami nuo 2021 m. sausio 1 d.
2. Užimtumo ir socialinių inovacijų dalies ir sveikatos dalies finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti finansuojamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos perėjimui nuo pagal ankstesnes programas patvirtintų priemonių – Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos ir ES sveikatos programos – prie ESF+ užtikrinti.
3. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m. ir skirti 5 straipsnio 6 dalyje [techninė ir administracinė parama] nurodytoms išlaidoms padengti, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.
4. Grįžtamosios lėšos iš Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programa (2014–2020 m. EaSI) nustatytų finansinių priemonių investuojamos į pagal Reglamentu (ES) xxx/xxx įsteigto fondo „InvestEU“ socialinės dalies finansines priemones.

43 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...,

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

⁽²⁹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1081/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 470).

⁽³⁰⁾ 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (OL L 72, 2014 3 12, p. 1).

⁽³¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 dėl Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos (EaSI) ir kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 283/2010/ES, nustatantis Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonę „Progress“ (OL L 347, 2013 12 20, p. 238).

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

I PRIEDAS ⁽¹⁾

Bendrieji rodikliai, taikomi bendrai paramai pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas

Visi asmens duomenys turi būti suskirstyti pagal lytis (moterys, vyrai, ne dvejetainiai). Jeigu tam tikrų rezultatų ~~neįmanoma pasiekti~~ **neturima**, duomenų apie šiuos rezultatus rinkti ir pateikti nereikia. **Neskelbtini asmens duomenys gali būti tiriami anonimiškai.**

1) Bendrieji produkto rodikliai, susiję su asmenims skirtomis operacijomis:

1a) Bendrieji produkto rodikliai, taikomi dalyviams

— Bendrieji produkto rodikliai, taikomi dalyviams:

- bedarbiai, įskaitant ilgalaikius bedarbius*;
- ilgalaikiai bedarbiai*;
- neveiklūs asmenys*;
- dirbantieji, įskaitant savarankiškai dirbančius asmenis*;
- **nesimokantys ir nedirbantys jaunuoliai (angl. NEET);**
- jaunesni ~~negu 30~~ **nei 18** metų ~~asmenys~~ **vaikai***;
- **18–29 metų jaunuoliai***;
- vyresni negu 54 metų asmenys*;
- asmenys, turintys pagrindinį arba žemesnį nei pagrindinis išsilavinimą (ISCED 0–2)*;
- asmenys, turintys vidurinį (ISCED 3) išsilavinimą arba išsilavinimą po vidurinės mokyklos (ISCED 4)*;
- asmenys, turintys aukštąjį išsilavinimą (ISCED 5–8)*.

Bendras dalyvių skaičius turi būti apskaičiuotas automatiškai, remiantis bendraisiais produkto rodikliais, susijusiais su užimtumo statusu.

1b) Kiti bendrieji produkto rodikliai

Jeigu su šiais rodikliais susijusių duomenų registrai neteikia, šių rodiklių vertes galima nustatyti pagal naudos gavėjų praneštus įverčius. **Dalyviai duomenis visada teikia savanoriškai.**

- neįgalieji**;
- **jaunesni nei 18 metų dalyviai***;

⁽¹⁾ Duomenys, pateikti pagal ženklą * pažymėtus rodiklius, remiantis Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 1 dalimi yra asmens duomenys. Duomenys, pateikti pagal ženklą ** pažymėtus rodiklius, remiantis Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsniu yra specialios kategorijos duomenys.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- trečiųjų šalių piliečiai*;
- užsienio kilmės dalyviai*;
- mažumos (~~įskaitant marginalias bendruomenes, pavyzdžiui, romus išskyrus romų bendruomenę~~)**;
- **dalyviai iš romų bendruomenės****;
- benamiai ar patiriantys su būstu susijusią atskirtį*;
- dalyviai iš kaimo vietovių*;
- **dalyviai iš geografinių regionų, kuriuose yra aukštas skurdo ir socialinės atskirties lygis***;
- **dalyviai, pereinantieji nuo institucinės globos prie globos šeimoje ir bendruomenėje****.

2) Subjektams taikomi bendrieji produkto rodikliai:

- paramą gavusių nacionalinio, regioninio ar vietos lygmens viešojo administravimo įstaigų ar valstybinių institucijų skaičius;
- paramą gavusių labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (įskaitant kooperatines įmones ir socialinės įmones) skaičius.

3) Bendrieji tiesioginiai rezultato rodikliai, taikomi dalyviams:

- neveiklūs asmenys, kurie baigę dalyvauti pradėjo ieškoti darbo*;
- dalyviai, kurie baigę dalyvauti pradėjo mokytis*;
- dalyviai, kurie baigę dalyvauti įgijo kvalifikaciją*;
- dalyviai, kurie baigę dalyvauti pradėjo dirbti, įskaitant savarankišką darbą*.

4) Bendrieji dalyviams taikomi ilgesnio laikotarpio rezultato rodikliai:

- dalyviai, kurie baigę dalyvauti per ~~šešis mėnesius~~ **šešis–dvylika mėnesių** pradėjo dirbti, įskaitant savarankišką darbą*;
- dalyviai, kurių padėtis darbo rinkoje pagerėjo per ~~šešis mėnesius~~ **šešis–dvylika mėnesių** nuo dalyvavimo pabaigos*.

Mažų mažiausiai šie duomenys turi būti renkami atsižvelgiant į reprezentatyviąją dalyvių imtį pagal kiekvieną konkretų tikslą. Turi būti užtikrintas toks imties patikimumas, kad duomenis būtų galima apibendrinti konkretaus tikslo lygmeniu. [153 pakeit.]

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

II PRIEDAS

Bendrieji rodikliai, taikomi ESF+ paramai materialiniam nepritekliui mažinti

1) Produkto rodikliai

a) bendra paskirstyto maisto ir prekių piniginė vertė.

i) bendra pagalbos maistu vertė;

ia) bendra vaikams skirtos pagalbos maistu piniginė vertė;

ib) bendra benamiams skirtos pagalbos maistu piniginė vertė;

ic) bendra kitoms tikslinėms grupėms skirtos pagalbos maistu piniginė vertė;

(ii) bendra paskirstytų prekių piniginė vertė;

ia) bendra vaikams skirtų prekių piniginė vertė;

iib) bendra benamiams skirtų prekių piniginė vertė;

iic) bendra kitoms tikslinėms grupėms skirtų prekių piniginė vertė.

b) Paskirstytos pagalbos maistu bendras kiekis (tonomis).

Iš šio kiekio ⁽¹⁾:

a) maisto, už kurio vežimą, skirstymą ir sandėliavimą sumokėta pagal programą, dalis (%);

b) ESF+ bendrai finansuojamų maisto produktų dalis, palyginti su bendru naudos gavėjų paskirstytu maisto kiekiu (%).

2) Bendrieji rezultato rodikliai ⁽²⁾

Pagalbą maistu gaunančių galutinių gavėjų skaičius

— jaunesnių nei 18 metų vaikų skaičius;

— jaunuolių nuo 18 iki 29 metų skaičius;

— vyresnių nei 54 metai galutinių gavėjų skaičius;

⁽¹⁾ Šių rodiklių vertės nustatomos pagal naudos gavėjų praneštus įverčius.

⁽²⁾ Ten pat.

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

- galutinių gavėjų su negalia skaičius;
- trečiųjų šalių piliečių skaičius;
- užsienio kilmės galutinių gavėjų, ir mažumoms (~~įskaitant marginalizuotas bendruomenes, pavyzdžiui, romus išskyrus romų bendruomenę~~) priklausančių asmenų skaičius;
- **dalyviai iš romų bendruomenės;**
- benamių galutinių gavėjų arba galutinių gavėjų, susiduriančių su atskirtimi būsto srityje, skaičius.

Materialinę pagalbą gaunančių galutinių gavėjų skaičius

- jaunesnių nei 18 metų vaikų skaičius;
- jaunuolių nuo 18 iki 29 metų skaičius;
- vyresnių nei 54 metai galutinių gavėjų skaičius;
- galutinių gavėjų su negalia skaičius;
- trečiųjų šalių piliečių skaičius;
- užsienio kilmės galutinių gavėjų ir mažumoms (~~įskaitant marginalizuotas bendruomenes, pavyzdžiui, romus išskyrus romų bendruomenę~~) priklausančių asmenų skaičius;
- **dalyviai iš romų bendruomenės;**
- benamių galutinių gavėjų arba galutinių gavėjų, susiduriančių su atskirtimi būsto srityje, skaičius. [154 pakeit.]

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

IIa PRIEDAS

Bendrieji rodikliai, taikomi ESF+ paramai, siekiant skatinti pačias nepalankiausias sąlygas turinčių asmenų socialinę įtrauktį

Produkto rodikliai

1) Bendras socialinės įtraukties pagalbą gaunančių asmenų skaičius.

Iš jų:

- a) ne vyresnių kaip 15 metų vaikų skaičius;**
  - b) ne jaunesnių kaip 65 metų asmenų skaičius;**
  - c) moterų skaičius;**
  - d) užsienio kilmės asmenų ir mažumoms (išskyrus romų bendruomenę) priklausančių asmenų skaičius;**
  - e) dalyviai iš romų bendruomenės;**
  - f) benamių skaičius. [155 pakeit.]**
-

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

IIb PRIEDAS

Užimtumo ir socialinių inovacijų daliai taikomi rodikliai

1. Deklaruoto geresnio ES politikos ir teisės aktų supratimo lygis
    - 1) Analitinės veiklos rūšių skaičius
    - 2) Abipusio mokymosi, informuotumo didinimo ir informacijos sklaidimo veiklos rūšių skaičius
    - 3) Parama pagrindiniams dalyviams
  2. Aktyvaus Sąjungos, valstybių narių ir asocijuotųjų šalių bendradarbiavimo ir partnerystės lygis
    - 1) Analitinės veiklos rūšių skaičius
    - 2) Abipusio mokymosi, informuotumo didinimo ir informacijos sklaidimo veiklos rūšių skaičius
    - 3) Parama pagrindiniams dalyviams
  3. Deklaruotas socialinės politikos inovacijų naudojimas įgyvendinant socialines konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas ir politikos formavimo socialinės politikos eksperimentų rezultatus
    - 1) Analitinės veiklos rūšių skaičius
    - 2) Abipusio mokymosi, informuotumo didinimo ir informacijos sklaidimo veiklos rūšių skaičius
    - 3) Parama pagrindiniams dalyviams
  4. Apsilankymų EURES platformoje skaičius
  5. Pagal parengiamąjį veiksma „Tavo pirmasis EURES darbas“, taip pat pagal tikslines judumo programas, pasiektas arba remtas jaunimo įdarbinimų skaičius
  6. EURES konsultantų individualių asmeninių kontaktų su darbo ieškančiais asmenimis, darbą ketinantiems keisti asmenimis ir darbdaviais skaičius
  7. Įsteigtų arba sujungtų įmonių, pasinaudojusių Sąjungos parama, skaičius
  8. Bedarbių arba priklausančių arba palankių sąlygų neturinčių asmenų grupėms priklausančių paramos gavėjų, kurie sukūrė arba toliau plėtojo verslą pasinaudodami Sąjungos mikrofinansavimu, dalis [156 pakeit.]
-

2019 m. balandžio 4 d., ketvirtadienis

III PRIEDAS

Sveikatos dalies rodikliai

Į sveikatos sritį integruoto darbo ir programos rezultatų įtraukimo į nacionalines sveikatos politikos priemones lygis

1. Europos referencijos centrų tinklų remiamų pacientų skaičius
  2. ~~Bendrų klinikinių sveikatos technologijų įvertinimų~~ **Paramos gavėjų (specialistų, piliečių, pacientų), kuriems poveikio turi programos rezultatai**, skaičius [157 pakeit.]
  3. ~~Perimtos geriausios patirties pavyzdžių~~ **Bendrų klinikinių sveikatos technologijų įvertinimų** skaičius [158 pakeit.]
  4. ~~Programos rezultatų įtraukimo į nacionalinę sveikatos politiką laipsnis, remiantis klausimynu, pagrįstu padėtimi iki programos įgyvendinimo ir ją įgyvendinus. Perimtos geriausios patirties pavyzdžių skaičius~~ [159 pakeit.]
  - 4a. **Programos rezultatų panaudojimo regioninėje ir nacionalinėje sveikatos politikoje arba priemonėse laipsnis, vertinant pagal patvirtintus metodus.** [160 pakeit.]
-